

Nadzór pedagogiczny
System Ewaluacji Oświaty

RAPORT Z EWALUACJI CAŁOŚCIOWEJ

Liceum Ogólnokształcące
Zagórów

Wielkopolski Kurator Oświaty
Kuratorium Oświaty w Poznaniu

Przebieg ewaluacji:

Prezentowany raport jest rezultatem ewaluacji zewnętrznej przeprowadzonej w szkole (lub placówce) przez wizytatorów do spraw ewaluacji.

Ewaluacja polega na zbieraniu i analizowaniu informacji:

- o efektach działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły lub placówki (na podstawie danych informujących o wynikach pracy szkoły (lub placówki) odzwierciedlonych w umiejętnościach, zachowaniach, postawach, działaniach uczniów i w osiągniętych przez nich rezultatach na różnego rodzaju testach, egzaminach),
- o procesach zachodzących w szkole lub placówce (na podstawie danych, które informują o procesach i działaniach zachodzących i podejmowanych w szkole (lub placówce), a decydujących o sposobie funkcjonowania, charakterze szkoły (lub placówki) i przede wszystkim prowadzących do pożądaných efektów),
- o funkcjonowaniu szkoły lub placówki w środowisku lokalnym, w szczególności w zakresie współpracy z rodzicami uczniów (na podstawie danych informujących o sposobie współpracy ze środowiskiem i funkcjonowaniu w środowisku oraz wykorzystaniu tych zasobów w procesie nauczania i uczenia się),
- o zarządzaniu szkołą lub placówką (na podstawie danych informujących o sposobach zarządzania decydujących o jakości działań podejmowanych w szkole lub placówce).

Ewaluacja ma na celu zebranie informacji i ustalenie poziomu spełniania przez szkołę lub placówkę wymagań zawartych w załączniku do Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 października 2009 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego.

Szkoła lub placówka może spełniać te wymagania na pięciu poziomach:

- Poziom E - oznaczający niski stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.
- Poziom D - oznaczający podstawowy stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.
- Poziom C - oznaczający średni stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.
- Poziom B - oznaczający wysoki stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.
- Poziom A - oznaczający bardzo wysoki stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.

Opis metodologii:

Badanie zostało zrealizowane w dniach 23-09-2011 - 19-12-2011 przez zespół wizytatorów ds. ewaluacji, w skład którego weszli Krystyna Liszewska, Aleksander Ziobro, Mirosława Synoradzka.

W trakcie ewaluacji w placówce zbierano informacje pochodzące z wielu źródeł - dyrektora, uczących w szkole nauczycieli, innych pracowników, uczniów, rodziców, partnerów szkoły i przedstawicieli organu prowadzącego. Do gromadzenia danych wykorzystano metody ilościowe (ankiety w wersji elektronicznej i papierowej), jakościowe (wywiady indywidualne, grupowe, obserwację i analizę źródeł zastanych). Zestawienie metod, technik doboru próby i liczby osób, które wzięły udział w badaniach znajduje się w tabeli poniżej.

Wywiady grupowe zostały przeprowadzone po realizacji i analizie ankiet, pełniąc wobec nich funkcję wyjaśniającą.

Kategoria badanych/źródła danych	Metoda/technika	Sposób doboru próby	Wielkość próby/liczba obserwowanych jednostek
Dyrektor szkoły	Indywidualny wywiad pogłębiony	nd	nd
	Ankieta elektroniczna (CAWI)	nd	nd
Nauczyciele	Ankieta elektroniczna (CAWI) "Szkoła, w której pracuję"	Badanie na próbie pełnej	16
	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Nauczyciele zróżnicowani pod względem stażu, nauczanego przedmiotu i pracy w zespołach zadaniowych oraz pedagog szkolny	8
Pracownicy niepedagogiczni	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Pracownicy inni niż nauczyciele	8
Uczniowie	Ankieta elektroniczna (CAWI) "Moja szkoła"	Badanie na próbie pełnej uczniów klas rok niższych od najstarszych	23
	Ankieta elektroniczna (CAWI) "Mój dzień"	Badanie na próbie pełnej uczniów najstarszych klas	22
	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Przedstawiciele trzech ostatnich roczników, dobrani losowo oraz przedstawiciele samorządu szkolnego	8
Rodzice	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Przedstawiciele rady rodziców i rad klasowych, reprezentujący różne roczniki oraz wszyscy chętni	8
	Ankieta audytoryjna (PAPI)	Badanie na próbie pełnej rodziców uczniów klas rok niższych od najstarszych	75
Partnerzy szkoły, przedstawiciele organu prowadzącego	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Przedstawiciele organu prowadzącego i instytucji wskazanych przez dyrektora jako partnerzy	8
Obserwacja zajęć			6
Obserwacja zajęć pozalekcyjnych			
Obserwacja szkoły		Na zewnątrz, przed i po lekcjach, podczas przerw, podczas zajęć pozalekcyjnych	nd
Analiza danych zastanych			

Informacja o placówce

Nazwa placówki	Liceum Ogólnokształcące
Patron	Bracia Kostaneccy
Typ placówki	Liceum ogólnokształcące
Miejscowość	Zagórz
Ulica	Pyzderska
Numer	75
Kod pocztowy	62-410
Urząd pocztowy	Zagórz
Telefon	0632761113
Fax	
Www	www.zspzag.republika.pl
Regon	31159492900000
Publiczność	publiczna
Kategoria uczniów	Dzieci lub młodzież
Charakter	brak specyfiki
Uczniowie, wychow., słuchacze	99
Oddziały	3
Nauczyciele pełnozatrudnieni	0
Nauczyciele niepełnozatr. (stos.pracy)	0
Nauczyciele niepełnozatr. (w etatach)	0
Średnia liczba uczących się w oddziale	33
Liczba uczniów przypadających na jednego pełnozatrudnionego nauczyciela	
Województwo	WIELKOPOLSKIE
Powiat	śłupecki
Gmina	Zagórz
Typ gminy	gmina miejsko-wiejska
Liczba mieszkańców	
Wysokość wydatków na oświatę	
Stopa bezrobocia	

Raport dotyczy ewaluacji zewnętrznej przeprowadzonej w Liceum Ogólnokształcącym w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych im. Braci Kostaneckich w Zagórowie.

Zachęcamy państwa do zapoznania się z najważniejszymi informacjami wynikającymi z przeprowadzonych badań. Liceum Ogólnokształcące jest szkołą publiczną prowadzoną przez Słupeckie Starostwo Powiatowe. Patronami szkoły są urodzeni na ziemi zagórowskiej: Stanisław, Jan, Kazimierz i Antoni Kostaneccy. Wybór patronów szkoły został podyktowany chęcią pozyskania dla młodzieży wzorca ze środowiska lokalnego i przybliżenia idei kształcenia się przez całe życie. Wybitni uczeni w dziedzinie chemii, medycyny i ekonomii oraz zasłużony dla rozwoju regionu rolnik są dla społeczności szkolnej przewodnikami w wychowaniu i zdobywaniu wiedzy przydatnej w dorosłym życiu. Swym przykładem zachęcają do osiągania sukcesów w nauce, rozwijania zainteresowań i talentów oraz podejmowania inicjatyw na rzecz środowiska.

Szkoła jest znana i doceniana w środowisku lokalnym. Klimat szkoły tworzą nauczyciele współpracujący ze sobą dla dobra ucznia, rodziców i społeczności Zagórowa. Uczniom stworzono dobre podstawy rozwoju i funkcjonowania we współczesnym świecie. Duży nacisk kładzie się na naukę języków obcych i informatyki.

„Mocną” stroną szkoły jest jej przyjazna lokalizacja. Uczniowie zdobywają wiedzę z dala od ruchliwych ulic, w szkole otoczonej dużym, pięknie zagospodarowanym terenem, który staraniem dyrektora i społeczności lokalnej jest obsadzony wieloma gatunkami drzew, krzewów i kwiatów. Wejście do szkoły zdobi urokliwa fontanna, a nieopodal budynku postawiono altanę służącą uczniom i nauczycielom do wypoczynku oraz spotkań towarzyskich. Nie zapomniano o wydzieleniu miejsc, w których młodzież może spokojnie usiąść na świeżym powietrzu, wśród zadbanej zieleni.

Uczniowie mają do dyspozycji boisko szkolne zapewniające bardzo dobre warunki do organizacji zajęć wychowania fizycznego, zawodów sportowych, biegów przełajowych i meczów piłkarskich. Szkoła mieści się w nowym, przestronnym, dobrze wyposażonym w bazę dydaktyczną budynku. Widać wielką troskę całej społeczności szkolnej o utrzymanie ładu, porządku i czystości.

Ważnym aspektem funkcjonowania liceum jest stworzone przez nauczycieli środowisko wychowawcze, które przygotowuje uczniów do dorosłego życia, uczy jak być szczęśliwym, jak budować poczucie bezpieczeństwa. Prowadzona w szkole praca dydaktyczna i wychowawcza powoduje, że absolwenci liceum podejmują dalszą naukę oraz są cenionymi pracownikami w lokalnych przedsiębiorstwach i urzędach. Uczniowie inspirowani przez nauczycieli rozwijają pasje, zainteresowania i zdolności, zaspakajają potrzeby kulturalne, wyrabiają umiejętności gospodarowania wolnym czasem, integrują się ze środowiskiem lokalnym.

Rodzice mają wielkie zaufanie do nauczycieli i doceniają ich zaangażowanie w wychowanie i kształcenie dzieci.

Nauczyciele promują wśród młodzieży właściwe postawy, nie zgadzając się na nietolerancję i złe zachowanie, zachęcają do integracji, stawiają na pierwszym miejscu kulturę osobistą uczniów oraz dbają o odpowiedni sposób ubierania. Rodzice mają z nauczycielami spójne spojrzenie na sprawy wychowawcze. W atmosferze życzliwości i akceptacji współdziałają z kadrą pedagogiczną w kształtowaniu postaw swoich dzieci. Uczniowie wybierają szkołę w Zagórowie, bo czują się w niej bezpiecznie, są sprawiedliwie traktowani, znają swoje prawa i obowiązki, a ich prawa są respektowane przez nauczycieli.

Wyniki ewaluacji:

Obszar: Efekty

Wymaganie: *Analizuje się wyniki sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe*

Komentarz:

W szkole prowadzona jest analiza wyników egzaminu maturalnego, której celem jest poprawa jakości pracy szkoły. W zadaniu tym biorą udział nauczyciele pracujący w zespołach przedmiotowych. Efektem analiz jest dokument „Informacja o wynikach egzaminu maturalnego w roku szkolnym.....”. Analiza uwzględnia osiągnięcia pojedynczych uczniów oraz zespołów klasowych. Stosowane są metody ilościowe i jakościowe, ze szczególnym uwzględnieniem skali staninowej, średnich wyników procentowych poszczególnych uczniów, współczynnika łatwości zadania oraz średniego wyniku szkoły. Po opracowaniu analiz formułowane są wnioski, które dotyczą procesów edukacyjnych. Efektem wdrożenia wniosków z przeprowadzonych analiz oceniania jest **zbieżność oceniania zewnętrznego i wewnętrznego**.

Przedstawione poniżej argumenty wskazują na średni stopień spełniania wymagania.

Z wywiadu z dyrektorem i nauczycielami oraz badania dokumentów wynika, że w szkole stosuje się jakościowe i ilościowe metody analizy danych. Analiza jakościowa dotyczy stopnia opanowania wiedzy i umiejętności z poszczególnych przedmiotów w odniesieniu do realizacji podstawy programowej oraz losu absolwentów z uwzględnieniem wyboru kierunku studiów. Szkoła odczytuje tendencję rozwojową publikowaną na stronie Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej. W szkolnym dokumencie „Informacja o wynikach egzaminu maturalnego w roku szkolnym 2010/2011” znajdują się tabelaryczne zestawienia wyników w skali staninowej i średnich wyników z egzaminów, wyznaczony jest współczynnik łatwości zadania z arkusza, określone są słabe strony uczniów i na tej podstawie sformułowane wnioski do dalszej pracy. Analiza ilościowa obejmuje:

- liczbę i procent uczniów przystępujących do egzaminów obowiązkowych i dodatkowych,
- wybieralność przedmiotów na poziomie podstawowym i rozszerzonym,
- wybieralność języków obcych w części pisemnej i ustnej,
- zdawalność,
- wyniki egzaminu maturalnego w skali staninowej dla poszczególnych przedmiotów w rozbiu na poziom podstawowy i rozszerzony,
- średnie wyniki procentowe uzyskane przez uczniów liceum w odniesieniu do średnich wyników uzyskiwanych przez licea w sąsiednich miastach, w województwie, okręgu, kraju,
- wyniki uzyskane przez pojedynczych uczniów z poszczególnych przedmiotów.

Analiza wyników egzaminu maturalnego jest prowadzona w celu poprawy jakości pracy szkoły. Potwierdza to przeprowadzony z dyrektorem wywiad, w którym wymienione zostały cele prowadzonych analiz:

- poprawa efektów kształcenia,
- poznanie słabych i mocnych stron wiedzy i umiejętności uczniów,
- ocena stopnia opanowania wiedzy i umiejętności wynikających z realizacji podstawy programowej,
- przekazywanie informacji zwrotnej uczniom i rodzicom dotyczącej stopnia opanowania przez uczniów wiedzy i umiejętności objętych egzaminem.

Nauczyciele twierdzą, że analiza wyników matur służy poprawie jakości ich pracy, daje informację zwrotną o efektywności nauczania. Na przykład uczniowie często nie podejmują próby rozwiązywania zadań otwartych, mają problemy z odczytywaniem wykresów i schematów. Po przeprowadzonej analizie zespoły przedmiotowe formułują wnioski, które mają zastosowanie w następnym roku szkolnym, na przykład powodują zmianę metod pracy, modyfikację planów dydaktycznych, wskazują na partie materiału, z którym uczniowie mają problemy,

co pozwala wzmocnić pracę z uczniem zdolnym i słabszym. Wdrażane wnioski przyczyniają się do wzrostu efektów kształcenia.

Dyrektor podaje, że w wyniku wdrażania wniosków z analiz egzaminu maturalnego nauczyciele zmodyfikowali metody i formy pracy z uczniem, prowadzą dodatkowe zajęcia i konsultacje dla uczniów, przekazują uczniom i rodzicom informację zwrotną o postępach i problemach. Na poszczególnych zajęciach kształcą następujące umiejętności:

- formułowania i uzasadniania opinii,
- stosowania języka właściwego dla danego przedmiotu,
- pisania krótkiej i długiej formy użytkowej,
- logicznego argumentowania.

Ponadto wprowadzona została diagnoza umiejętności językowych w klasie drugiej, systematycznie przeprowadzane są testy diagnostyczne dla uczniów klas pierwszych i próbne egzaminy maturalne, zwiększono częstotliwość i ilość form sprawdzania wiedzy. Przedstawiciele nauczycieli w wywiadzie stwierdzili, że na skutek analiz organizują dodatkowe zajęcia nawet w czasie ferii, mające na celu rozwijanie umiejętności, które sprawiają uczniom problemy np. zadania typu prawda – fałsz, przeprowadzanie doświadczeń lub eksperymentów. Stosują różne metody aktywizujące, podają uczniom metody ułatwiające uczenie się, dokonują diagnozy potrzeb uczniów. Wdrażanie przez szkołę opracowanych wniosków dotyczy organizacji pracy szkoły, efektywności i metod pracy nauczycieli oraz oceniania. W celu poprawienia wyników egzaminów zewnętrznych zorganizowano dodatkowe zajęcia z matematyki, języka polskiego, języka niemieckiego oraz angielskiego, biologii, geografii i wiedzy o społeczeństwie, na których uczniowie pracowali z arkuszami maturalnymi, powtarzali materiał i byli motywowani do podejmowania wysiłku w celu rozwiązywania zadań.

W opinii dyrektora oraz nauczycieli wyrażonej w wywiadach, **wdrażane wnioski z analizy osiągnięć uczniów, w zakresie egzaminów zewnętrznych przekładają się na wzrost efektów kształcenia. Świadczy o tym: uzyskanie w roku 2011 zdawalności egzaminów maturalnych na poziomie 100%**. Na podstawie informacji pochodzących ze szkolnego dokumentu, na przestrzeni lat 2009-2011 wyniki staninowe przedmiotów zdawanych na poziomie podstawowym osiągają następujące wartości z języka polskiego, języka angielskiego, wiedzy o społeczeństwie (VII stanin – wysoki, VIII stanin - bardzo wysoki, IX stanin – najwyższy). Wyniki uczniów decydujących się na zdawanie przedmiotów na poziomie rozszerzonym są coraz lepsze, na przykład w 2011 roku z matematyki uczniowie osiągnęli VII stanin (wysoki), a w 2010 roku VI (wyżej średni), z biologii w 2011 roku VIII stanin (w 2009 i 2010 roku V - średni). W zakresie osiągnięć wewnętrznych utrzymywana jest bardzo wysoka promocja na poziomie 100%.

Na podstawie opublikowanych przez Okręgową Komisję Egzaminacyjną danych (matura.ewd.edu.pl), można odczytać tendencję rozwojową oraz wskaźnik efektywności nauczania w szkole. W przypadku Liceum Ogólnokształcącego w Zagórowie tendencja wzrostowa dotyczy nauczania języka polskiego, języka angielskiego, geografii oraz biologii. Przedstawione wyniki odnoszą się do szkół województwa wielkopolskiego. Wskaźnik EWD, obliczony na podstawie wyników egzaminacyjnych z 2010 roku, wskazuje liceum jako szkołę o niskich wynikach maturalnych i niskiej efektywności mierzonej EWD w przypadku języka polskiego, historii i wiedzy o społeczeństwie (szkoła wymagająca pomocy) oraz szkołę neutralną, która charakteryzuje się średnim wynikiem w skali kraju i przeciętną efektywnością nauczania w przypadku przedmiotów matematyczno–przyrodniczych (szkoła wspierająca).

Zdaniem partnerów szkoły i przedstawicieli samorządu **widać dużą zmianę w postrzeganiu szkoły w środowisku, wyniki są zdecydowanie lepsze niż w innych latach**, poziom nauczania nie jest niższy niż w innych szkołach, szkoła daje dobre przygotowanie do studiów, absolwenci często kontynuują naukę na studiach pedagogicznych i wracają do szkoły jako praktykanci. Uczniowie dobrze radzą sobie w konkursach przedmiotowych i olimpiadach.

Analiza wyników egzaminu maturalnego w Liceum Ogólnokształcącym w Zagórowie nie uwzględnia analizy tendencji rozwojowej oraz wskaźnika efektywności nauczania w szkole (EWD). Tym samym nie daje pełnego obrazu procesów edukacyjnych i nie pozwala w pełni ocenić jakości pracy szkoły. Wyniki zdawanych egzaminów maturalnych z języka polskiego i innych przedmiotów humanistycznych wskazują, że efektywność nauczania w zakresie przedmiotów humanistycznych jest dość niska.

Poziom spełniania wymagania: C

Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności zgodne z podstawą programową. Zapewnione jest to poprzez wdrażanie wniosków z analizy osiągnięć uczniów, uwzględnianie możliwości rozwojowych uczniów i dostrzeganie przez nauczycieli możliwości uzyskania lepszych wyników przez uczniów.

Podane poniżej argumenty wskazują na średni poziom spełniania wymagań.

Ankietowani nauczyciele w sposób zróżnicowany oceniają poziom opanowania przez uczniów umiejętności opisanych w podstawie programowej. Większość nauczycieli stwierdza, że uczniowie raczej opanowali w poprzednim roku szkolnym wiadomości i umiejętności opisane w podstawie programowej. Dowodem są wskazania nauczycieli, z których sześcioro wybrało 7 stopień, siedmioro 6 stopień, dwoje 5 stopień, a tylko jeden nauczyciel wybrał wartość 4 w ośmiostopniowej skali. Analiza dokumentów pozwala stwierdzić, że proces nabywania wiedzy i umiejętności przebiega sprawnie, a w ostatnich dwóch latach nie było niepromowanych uczniów. Przyczynia się do tego, jak wykazała ewaluacja wewnętrzna, wdrażanie wniosków z analizy wyników poszczególnych uczniów i klas, zbieranie i opracowywanie informacji o metodach nauczania.

Na podstawie wywiadu z dyrektorem oraz analizy dokumentów stwierdzono, że analizy osiągnięć uczniów dotyczą:

- wyników testów diagnostycznych z wybranych przedmiotów w klasach pierwszych i drugich,
- udziału i osiągnięć uczniów w olimpiadach, konkursach, zawodach,
- zaangażowania społecznego uczniów, udziału w akcjach charytatywnych i ekologicznych, uroczystościach i imprezach szkolnych,
- wyników próbnego egzaminu maturalnego z poszczególnych przedmiotów,
- wyników klasyfikacji śródrocznej i rocznej,
- czytelności i frekwencji.

Wszyscy badani nauczyciele potwierdzają, że analizują osiągnięcia uczniów. Nauczyciele prowadzą analizę:

- bieżących osiągnięć uczniów, obserwację postępów ucznia poprzez sprawdziany, odpowiedzi ustne, zaangażowanie na lekcji (9 wskazań),
- porównawczą wyników testów diagnostycznych w klasach pierwszych i drugich (8 wskazań),
- wyników matur próbnych (6 wskazań),
- porównawczą ocen okresowych, rocznych, końcowych (4 wskazania),
- osiągnięć uczniów na olimpiadach i w konkursach, zawodach sportowych (4 wskazania),
- metod pracy i indywidualnych potrzeb ucznia (1 wskazanie),
- realizowanych projektów (1 wskazanie).

Na uwagę zasługuje fakt, że tylko jeden nauczyciel wskazał w ankiecie, że przeprowadza analizę metod pracy i indywidualnych potrzeb ucznia oraz analizę realizowanych projektów.

Nauczyciele podczas wywiadu podają następujące przykłady wniosków, które powstały po analizie osiągnięć uczniów:

- należy zorganizować dodatkowe zajęcia z wychowania fizycznego aby uczniowie osiągalni lepsze wyniki sportowe,
- należy wzmacniać rozwój uczniów organizując im wycieczki,
- należy stosować różnorodne formy nagradzania uczniów (pochwała na forum szkoły, dyplom, stypendium),
- w celu lepszego opanowania treści programu nauczania należy uczniom zapewnić przyswajanie wiedzy poprzez działanie i pracę w terenie.

Zdaniem dyrektora poznanie możliwości rozwojowych uczniów w szkole jest efektem przeprowadzonych diagnoz i analiz, dotyczących:

- prowadzenia zajęć edukacyjnych,
- badania umiejętności w klasach pierwszych,
- wyników egzaminu gimnazjalnego i ocen na świadectwach gimnazjalnych,
- informacji od wychowawców i nauczycieli z gimnazjum,
- opinii i orzeczeń poradni psychologiczno – pedagogicznej,
- informacji pochodzących od rodziców.

Na podstawie wyżej wymienionych wniosków zorganizowano zajęcia wyrównawcze i koła zainteresowań. Proponowane metody pracy i ich tematyka mają na celu zmotywowanie uczniów (projekty edukacyjne, scenariusze uroczystości, kurs lidera zdrowia, kurs pierwszej pomocy, konkursy o tematyce dotyczącej ochrony środowiska, przygotowywanie plakatów). Zdaniem większości 21/23 badanych uczniów klas trzecich zajęcia lekcyjne, w których uczestniczyli w dniu badania, dość często 10/23 lub bardzo często 3/23 były dostosowane do ich możliwości. Większość uczniów klasy drugiej 16/23 i trzeciej 13/22 uznaje zajęcia, w których uczestniczyli, w dniu badania za raczej trudne. Obserwacja sześciu zajęć wykazała, że nauczyciele nie różnicowali zadań w grupie uczniów klasy pierwszej. **Dla zaproszonych do wywiadu partnerów szkoły do szczególnie istotnych umiejętności nabywanych przez uczniów w szkole, należą: znajomość języka niemieckiego i angielskiego oraz dobra znajomość technologii informacyjnych i komunikacyjnych.** Rozmówcy stwierdzają, że „absolwenci zatrudniani na staż do urzędu gminy świetnie sobie radzą w pracy”. Również praktyczna znajomość języków obcych, obycie w świecie pozwala uczniom realizować się podczas wymiany międzynarodowej ze szkołą w Wilnie. Partnerzy szkoły zwrócili uwagę na zbyt małe rozśpiewanie uczniów. Uważają również, że „zbyt wielka ilość wiedzy teoretycznej i definicji w programie nauczania może ograniczać kreatywność uczniów”.

Poziom spełniania wymagania: B

Wymaganie: *Uczniowie są aktywni*

Komentarz:

Uczniowie są szczególnie zaangażowani w zajęcia pozalekcyjne organizowane przez szkołę. Zaangażowanie uczniów jest związane z aktywnością nauczycieli, własną inicjatywą dotyczącą osobistego rozwoju i rozwoju szkoły oraz realizacją przez szkołę działań zainicjowanych przez uczących się.

Niżej przedstawione argumenty wskazują na spełnienie wymagania w stopniu wysokim.

Z informacji uzyskanych od 16 nauczycieli biorących udział w ankiecie, na pytanie dotyczące zaangażowania uczniów podczas zajęć, 15 z nich odpowiedziało, że uczniowie są bardzo zaangażowani, a jedna osoba uznała, że uczniowie nie angażują się w proces lekcyjny. Większość uczniów klasy trzeciej (64%) w ankiecie „Mój Dzień” uznała, że raczej nie mieli wpływu na to, co się działo na lekcji. Na pytanie dotyczące wyrażenia opinii o zajęciach lekcyjnych 3/23 odpowiadających stwierdziło, że „niektóre zajęcia są wciągające, ale zdarza się to rzadko” natomiast 18/23, odpowiedziało, że „duża część zajęć (choć nie wszystkie) są wciągające i angażują mnie”. Prawie wszystkie lub wszystkie zajęcia angażują 2/23 uczniów.

Uczniowie klasy drugiej wyrażając opinię o zajęciach lekcyjnych, najczęściej 11/22 stwierdzali, że „duża część zajęć jest wciągająca i angażuje mnie”, 8/22 „niektóre są wciągające ale zdarza się to rzadko”, 2/22 „wszystkie lub niemal wszystkie zajęcia mnie angażują, tylko niektóre są nudne”, a jeden uczeń zaznaczył, że „zajęcia w ogóle nie są wciągające i angażujące”.

Badani uczniowie określili, że podczas zajęć szczególnie mają wpływ na zakres omawianego materiału oraz organizację zajęć - 11/23, stosunek nauczycieli do uczniów - 9/23 oraz na wyposażenie sal lekcyjnych- 8/23.

W ankiecie skierowanej do rodziców (75 respondentów), na pytanie „Na ile chętnie dziecko angażuje się w zajęcia szkolne?” odpowiedzi „raczej chętnie” udzieliło 50/75, a „zdecydowanie chętnie” 18/75.

Podczas obserwacji zajęć lekcyjnych zauważono, że uczniowie są zaangażowani przede wszystkim w momentach, gdy odpowiadają na pytania zadawane przez nauczyciela i że udział uczniów w zajęciach ogranicza się do udzielania krótkich odpowiedzi.

Dyrektor, nauczyciele i uczniowie podczas przeprowadzanych wywiadów wymienili różnorodne formy aktywności, które realizowane są na terenie szkoły i poza nią. Podali przykłady działań, które zostały zgłoszone przez uczniów i zrealizowane przez szkołę:

- wyjazdy na mecze piłkarskie „Lecha” do Poznania i udział w programie „Kolejorz Gol”,

- produkcja filmu promującego szkołę,
- przygotowanie programów artystycznych na uroczystości szkolne,
- organizacja Dnia Sportu i Dnia Samorządności, akcje przedwyborcze do samorządu uczniowskiego,
- turniej w scrabble,
- akcja charytatywna „Krew ratuje życie” oraz akcja informacyjna na temat transplantologii,
- działania związane z Dniem patrona,
- tematyka i forma gazetek szkolnych,
- wolontariat,
- tematy godzin wychowawczych, na przykład „Jak nie pić na uroczystościach domowych i imprezach młodzieżowych”.

Grupa uczniów biorąca udział w wywiadzie zwróciła uwagę na fakt opiniowania przez nauczycieli propozycji scenariuszy przygotowywanych na apele i uroczystości oraz stwierdziła, że ich pomysły są chętnie w szkole realizowane.

Nauczyciele podali następujące przykłady działań, które podejmują aby uczniowie byli aktywni:

- stosowanie odpowiednich metod pracy np. na każdej lekcji języka niemieckiego stosowane są metody aktywizujące (kolaż, portfolio, praca w grupach oraz środki audiowizualne),
- umożliwienie uczniom samodzielnego wyboru tematów projektów do realizacji (na przykład podczas obchodów Pierwszego Dnia Wiosny uczniowie wcielają się w role nauczycieli i „na poważnie” muszą przygotować lekcję i ją przeprowadzić),
- interesujące rozmowy,
- angażowanie uczniów do pomocy koleżeńskiej (uczniowie pomagający innym uczniom w nauce, sami bardzo się rozwijają),
- stosowanie praktycznych ćwiczeń,
- używanie interesujących pomocy dydaktycznych (prezentacje, filmy),
- ukierunkowanie aktywności uczniów zgodnie z zainteresowaniami np. uczestniczenie w wykładach otwartych na wydziale chemii i biologii Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu, wyjazdy na Akademię Wychowania Fizycznego, aby poznać specyfikę uczelni, poszerzanie wiedzy z fizyki i chemii oraz przygotowanie do egzaminów sprawnościowych ze względu na kierunek studiów (ratownictwo),
- zachęcanie do udziału w olimpiadach, konkursach oraz zawodach sportowych,
- współorganizacja uroczystości związanej z patronami szkoły (zjazd rodziny Kostaneckich),
- organizowanie spotkań z ludźmi, którzy mogą wspomóc uczniów w rozwoju np. z przedstawicielem władz samorządowych, lekarzem, policjantem,
- angażowanie w promocję szkoły.

Na korytarzach wyeksponowane są gabloty z informacjami dotyczącymi aktywności uczniów, działań samorządu uczniowskiego, działalności kół zainteresowań np. sportowego lub fotograficznego, imprez, uroczystości i przedsięwzięć realizowanych w szkole np. spotkań z ciekawymi ludźmi w ramach działań profilaktyki narkotykowej, koncertów muzycznych.

Rodzice, którzy wzięli udział w wywiadzie grupowym podają przykłady działań, które ich zdaniem świadczą o możliwości wpływania uczniów na własny rozwój. Uczniowie mogą korzystać z różnorodnych kół zainteresowań, działa zespół muzyczny, koło fotograficzne, koło pierwszej pomocy. Uczniowie mają możliwość zgłaszania swoich propozycji (np. akcja zbierania funduszy dla chorego kolegi, akcja informująca o transplantologii, honorowe krwiodawstwo, akcja Społeczne Pogotowie Świętego Mikołaja, zbiórka żywności, akcja „Sprzątanie Świata”).

Wynik badania ankietowego rodziców wykazał, że 48,65% uczniów na zajęcia pozalekcyjne chodzi raczej chętnie, a 16% chodzi zdecydowanie chętnie, 25,68% uczniów nie chodzi na zajęcia pozalekcyjne a 8% chodzi ale raczej niechętnie. Na uwagę zasługuje fakt, że 1/4 uczniów nie uczęszcza w ogóle na zajęcia pozalekcyjne.

Uczniowie klasy drugiej w ankiecie „Moja szkoła” na pytanie dotyczące samooceny najczęściej wybierają następujące warianty odpowiedzi: „lubię kontakt z ludźmi”

– 12 wskazań, „jestem samodzielny” – 8 wskazań, „raczej sam podejmuję działania” – 6 wskazań, „jestem aktywny” – 6 wskazań.

Przedstawione argumenty wskazują, że uczniowie i nauczyciele wspólnie podejmują działania, które mają wpływ na zaangażowanie uczniów w zajęcia organizowane przez szkołę, w tym szczególnie pozalekcyjne.

Poziom spełniania wymagania: B

Uczniowie Liceum Ogólnokształcącego w Zagórowie czują się bezpiecznie na terenie szkoły i poza nim oraz prezentują zachowania zgodne z wymaganiami. Rodzice podkreślają, że mają ogromne zaufanie do szkoły i uczących tam nauczycieli. Wysoki poziom bezpieczeństwa jest utrzymywany dzięki organizowaniu przez szkołę wielu skutecznych przedsięwzięć oraz współpracy nauczycieli, pracowników niepedagogicznych, uczniów i rodziców.

Podane poniżej argumenty wskazują na wysoki poziom spełniania wymagania

W szkole prowadzi się analizę podejmowanych działań mających na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie pożądanego zachowania. W czasie wywiadu przeprowadzonego z dyrektorem i nauczycielami rozmówcy stwierdzili, że analizują działania, które służą eliminowaniu zagrożeń i wzmacnianiu właściwego zachowania. Odbywa się to w czasie spotkań rady pedagogicznej, przynajmniej dwa razy w roku. Dyrektor podaje, że analiza ta dotyczy oceny skuteczności wyżej wymienionych działań w odniesieniu do każdego ucznia, zespołu klasowego oraz współpracy z rodzicami. Analizie podlegają również interwencje wychowawcze. Uczestnicy wywiadu mówią, że aby dokonać analizy prowadzą rozmowy z rodzicami, uczniami, stosują badanie ankietowe wśród uczniów, rozmawiają z przedstawicielami samorządu uczniowskiego. Nauczyciele wskazują na pomoc wicedyrektora, który wykonuje zadania pedagoga szkolnego.

Obecnie w szkole zdiagnozowanymi zagrożeniami są: nieliczne wypadki używania niecenzuralnych słów, niestosownego ubierania się dziewcząt, sporadyczne przypadki uszkodzenia mienia szkoły, niewłaściwego zachowania na szkolnym parkingu, konflikty na poziomie klasy.

Działania mające na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie pożądanego zachowań są w razie potrzeby modyfikowane. Dyrektor, nauczyciele, partnerzy i samorząd w wywiadzie grupowym zwrócili uwagę na program wychowawczy i profilaktyczny. Modyfikacja programu profilaktycznego dotyczy między innymi planowania tematyki spotkań z ciekawymi ludźmi, która pomaga kształtować pożądaną postawę. Młodzieży przedstawia się dużo dobrych przykładów i wzorców. Wybranie na patrona szkoły, braci Kostaneckich pozwala systematycznie wskazywać na wartość edukacji, budować szacunek dla nauki. Dokonuje się zmian programu profilaktycznego poprzez wprowadzanie tematów dotyczących współczesnych problemów, na przykład dopalaczy. Modyfikacja działań następuje także po analizie ankiet kierowanych do młodzieży na przykład: nauka odmawiania palenia papierosów i picia alkoholu na różnych imprezach, bezpieczeństwo na drodze ze względu na uczniów, którzy są młodymi kierowcami, bezpieczeństwo na parkingu szkolnym, pomoc pokrzywdzonemu i agresorowi. Realizacja modyfikowanych działań dla kształtowania pożądanego postaw, jest możliwa poprzez wzmocnienie współpracy ze środowiskiem lokalnym.

Rodzice podkreślają, że ich dzieci są chwalone za dobre zachowanie. Tylko 4 rodziców twierdzi, że nauczyciele nie wyrażają uznania w tym zakresie. Rodzice są również zadowoleni z szybkości reakcji na ryzykowne zachowania uczniów.

Grupa nauczycieli biorących udział w wywiadzie podaje przykłady zgłoszonych przez uczniów i uwzględnionych w pracy szkoły inicjatyw w zakresie modyfikacji działań wychowawczych:

- omówienie tematyki dotyczącej dopalaczy,
- nauka odmawiania używek na dyskotekach i uroczystościach rodzinnych,
- bezpieczeństwo na drodze do szkoły,
- organizacja spektakli teatralnych o tematyce profilaktycznej,
- organizacja spotkań z osobami, które odniosły sukces w walce z narkotykami.

Dyrektor podaje następujące przykłady zgłoszonych przez uczniów i zrealizowanych zmian w działaniach wychowawczych szkoły:

- częstsze ukazywanie skutków zagrożeń poprzez organizację koncertów, spektakli profilaktycznych i akcji informacyjnych,
- organizowanie akcji charytatywnych - Caritas, Pogotowie św. Mikołaja, zbiórka krwi, zbiórka odzieży dla Pogotowia Opiekuńczego w Koninie, udział w finale Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy,
- stosowanie taryfy ulgowej w sprawdzaniu wiedzy i umiejętności uczniów – "Szczęśliwy numer", "Dzień bez pytania",

- organizowanie planu rozgrywek na dzień sportu,
- przygotowywanie scenek artystycznych na uroczystości szkolne,
- realizacja samodzielnych projektów uczniowskich - film promocyjny szkoły dla gimnazjalistów według scenariusza uczniów.

Uczniowie na pytanie „Czy mogą zgłaszać pomysły dotyczące zasad postępowania w szkole, praw i obowiązków uczniów? Jeśli tak, to podajcie przykłady pomysłów ” odpowiedzieli, że w ostatnim czasie propozycji zmian nie zgłaszali. Nauczyciele w 75% podają, że podejmowane przez nich działania wychowawcze uwzględniają inicjatywy i opinie uczniów, a 1/4 respondentów stwierdza, że zdecydowanie nie uwzględnia tych inicjatyw lub opinii. Uczniowie klasy drugiej i trzeciej w badaniu ankietowym stwierdzili, że zasady właściwego zachowania są dla nich jasne.

Nauczyciele, za osiągnięcie w kształtowaniu wymaganego w szkole zachowania uważają: konsekwencję, realizację celów edukacyjnych na języku polskim (humanizm, empatia, szacunek), udział uczniów w akcjach charytatywnych, postawę tolerancji wobec osób niepełnosprawnych, pracę w wolontariacie, dobre zachowanie na imprezach i uroczystościach szkolnych. Zgodnie twierdzą również, że sukcesem wychowawczym jest to, że uczniowie nie palą papierosów i nie piją alkoholu na terenie szkoły.

Poziom spełnienia wymagania: B

Wymaganie: Szkoła lub placówka ma koncepcję pracy

Komentarz:

Szkoła działa zgodnie z przyjętą przez radę pedagogiczną koncepcją pracy, która jest znana pracownikom szkoły, uczniom i rodzicom. Koncepcja pracy jest analizowana i modyfikowana. Na podstawie wniosków z analizy powstaje dokument „Cele i zadania do realizacji w roku szkolnym...”, wynikające z koncepcji pracy szkoły”. Dokument ten uwzględnia zadania i cele dla przebiegu procesu kształcenia oraz pracy wychowawczej i profilaktycznej na dany rok szkolny.

Przedstawione poniżej argumenty świadczą o wysokim stopniu spełniania wymagania.

Istniejąca w szkole koncepcja pracy została przyjęta przez radę pedagogiczną. Ankietowani nauczyciele potwierdzają, że rada pedagogiczna zatwierdziła koncepcję pracy, 14 podaje, że została ona wspólnie wypracowana, a 10 deklaruje, że zdecydowanie czuje się jej autorami. Pod datą 29 sierpnia 2011 roku, w protokolarzu posiedzeń rady pedagogicznej znajduje się zapis potwierdzający przyjęcie przez radę pedagogiczną koncepcji pracy szkoły. Dyrektor w czasie wywiadu podaje, że dwukrotnie w czasie roku szkolnego zapoznaje rodziców z koncepcją pracy szkoły i pozyskuje informacje na temat propozycji zmian dotyczących kierunku pracy szkoły. Dyrektor stwierdził również, że informacja o koncepcji pracy szkoły pojawia się w gazetkach szkolnych redagowanych przez samorząd uczniowski i zamieszczana jest na stronie internetowej. Uczniowie są z nią zapoznawani przez wychowawców i nauczycieli na lekcjach wychowawczych i apelach szkolnych.

W dokumentach szkoły można znaleźć zapisy mówiące o koncepcji pracy. Dyrektor i nauczyciele podczas wywiadów wskazali jej podstawowe założenia, które dotyczą:

- efektywnego nauczania z uwzględnieniem treści zawartych w podstawie programowej i standardach wymagań egzaminów zewnętrznych,
- motywowania uczniów do aktywności i osiągania jak najlepszych efektów w nauce,
- pracy z uczniem zdolnym i słabym oraz wspomagania uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych,
- przygotowania do podjęcia nauki na wyższych uczelniach poprzez - prowadzenie zajęć fakultatywnych i zajęć pozalekcyjnych, współpracę z uczelniami wyższymi (Uniwersytetem Adama Mickiewicza w Poznaniu, Uniwersytetem Szczecińskim, Uniwersytetem Jagiellońskim), prowadzenie projektów unijnych,
- przygotowania do podjęcia pracy i wykonywania zawodu,
- zapewnienia bezpieczeństwa,
- kształtowania osobowości i wychowywanie młodych ludzi (przygotowanie do pełnienia ról społecznych np. ojca, matki, pracodawcy, pracownika, konsumenta),
- kształtowania właściwych postaw (kreatywności, umiejętności współpracy, samodzielności, poszanowania tradycji i historii, współdziałania, wiary w sukces),
- przygotowania uczniów do posługiwania się technologią informacyjną i komunikacyjną,
- pracy zespołowej w szkole (akcje charytatywne, organizowanie wycieczek).

Podczas wywiadu grupowego uczniowie podali charakterystyczne cechy szkoły, do której uczęszczają: duża dbałość o zdawalność egzaminu maturalnego i zaangażowanie nauczycieli, wysoki poziom nauczania, który wyraża się tym, że w ubiegłym roku 100% uczniów ukończyło szkołę i zdało egzamin maturalny, odnoszenie przez uczniów sukcesów w konkursach i olimpiadach, udział w akcjach prospołecznych, charytatywnych, które promują szkołę, zainteresowanie nauczycieli każdym uczniem, brak anonimowości, przekazywaniem wzorów moralnych, zachowań zgodnych z przyjętymi normami. Uczniowie doceniają piękne otoczenie szkoły i jej estetykę, zwrócili uwagę na ławeczki, altanę, fontannę jako elementy środowiska, które wpływają na integrację grupy klasowej i szkolnej.

Pracownicy niepedagogiczni dodają, że w szkole kładzie się nacisk na: dobre przygotowanie do kontynuacji nauki, pomoc w wyborze dalszej drogi kształcenia, dobre wychowanie, bezpieczeństwo, wizerunek i promocję szkoły, które mają zapewnić jej funkcjonowanie w lokalnym środowisku.

Na podstawie przeprowadzonych badań można stwierdzić, że szkoła posiada koncepcję pracy, która jest znana całej społeczności. Dowodem są spójne informacje pozyskane od badanych. Dyrektor i nauczyciele podają przykłady działań stałych poprzez które realizowana jest koncepcja pracy szkoły:

- realizacja podstawy programowej,
- realizacja dopuszczonych w szkole programów nauczania i podręczników,
- diagnozowanie osiągnięć uczniów z poszczególnych przedmiotów poprzez próbne egzaminy gimnazjalne, testy diagnostyczne, testy przedmaturalne w klasach drugich,
- systematyczne stosowanie metod aktywizujących,
- przygotowanie uczniów do konkursów, olimpiad i zawodów sportowych,
- organizowanie zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych z uwzględnieniem zainteresowań oraz możliwości uczniów między innymi akcji charytatywnych, kampanii prospołecznych, zajęć wyrównawczych,
- zachęcanie uczniów do korzystania z różnych źródeł informacji oraz samodzielnego rozwiązywania problemów,
- zapewnianie bezpieczeństwa,
- współpraca z uczelniami wyższymi,
- propagowanie patronów, braci Kostaneckich, ze względu na ich osiągnięcia naukowe.

Sporadycznie organizowane są wycieczki przedmiotowe, a **nową formą realizacji koncepcji jest korzystanie z projektów unijnych.**

Podane przez dyrektora i nauczycieli działania są zgodne z zaplanowanymi zadaniami opisanymi w obowiązującym w szkole dokumencie „Cele i zadania do realizacji w roku szkolnym 2011/2012 wynikające z koncepcji pracy szkoły”, który określa również cele i zadania dla pozostałych szkół wchodzących w skład Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Zagórowie.

W opinii rodziców, którzy brali udział w wywiadzie najważniejsze kierunki pracy szkoły są odpowiednie ponieważ uwzględniają:

- kultywowanie tradycji,
- przygotowanie uczniów do zdania matury z dobrym wynikiem,
- rozwój młodzieży zgodnie z zainteresowaniami poprzez zachęcanie do realizowania własnych pomysłów i stwarzanie możliwości ich realizowania,
- umożliwianie młodzieży korzystania z pomocy przy wyborze dalszego kierunku kształcenia,
- kształcenie samodzielności, kreatywności i wspólnego działania w grupie dziewcząt i chłopców.

Rodzice zwrócili uwagę na potrzebę częstszego zapoznawania uczniów z zasadami dobrego zachowania. Dyrektor na pytanie „Kto uczestniczy w analizie i modyfikacji koncepcji pracy szkoły?” wymienia siebie, całą radę pedagogiczną, rodziców, uczniów i pracowników niepedagogicznych. Uwzględniane są wnioski, które wpływają z nadzoru pedagogicznego dyrektora, uwag nauczycieli oraz rodziców. Dotyczą one pielęgnowania ogólnych założeń koncepcji oraz wprowadzania zmian dotyczących realizacji przedmiotów, wprowadzania nowych metod i form pracy nauczycieli.

Zdaniem nauczycieli wyrażonym w czasie wywiadu koncepcja pracy szkoły przynosi efekty i jest spójna. Modyfikacje są wynikiem przeprowadzonych analiz i dotyczą:

- promocji szkoły (zapraszanie znanych przedstawicieli regionu, akcja promocyjna w oparciu o film, wizyty w szkołach, foldery, stronę internetową),
- procesów edukacyjnych (wprowadzenie zajęć otwartych z zastosowaniem metod aktywizujących, wykorzystywanie korelacji międzyprzedmiotowej),
- współpracy z rodzicami (aktywne uczestnictwo rodziców w organizacji dnia patrona, połówek i studniówki, pozyskiwanie nagród dla uczniów, aktywizacja rodziców w procesie wychowawczym, współudział rodziców w promowaniu wartości zajęć dodatkowych),
- programu wychowawczego (zapraszanie podróżników aby uczyć młodzież ciekawości świata, pozyskiwanie informacji o losach absolwentów w celu promowania sukcesu i kierunków kształcenia).

Dyrektor wymienia działania, na które należy zwrócić uwagę w tym roku szkolnym. Lepiej rozeznac kompetencję uczniów przychodzących z gimnazjum, zmienić sposób prowadzenia lekcji, aby były dla ucznia ciekawsze i bardziej interesujące, zapewnić środki na realizację szerokiej oferty edukacyjnej.

Poziom spełniania wymagania: B

Oferta edukacyjna szkoły wynika z podstawy programowej, odpowiada potrzebom uczniów i dynamicznym zmianom na rynku pracy. Jest w miarę potrzeb modyfikowana i wzbogacana, aby umożliwić rozwój zainteresowań i predyspozycji.

Przedstawione poniżej argumenty świadczą o średnim poziomie spełniania wymagania.

Oferta edukacyjna jest spójna z podstawą programową. W opinii nauczycieli uczestniczących w wywiadzie grupowym oraz dyrektora, wszystkie elementy podstawy programowej są wykorzystywane w przyjętych programach nauczania. W szczególności kładzie się nacisk na:

- naukę poprawnego i swobodnego wypowiedzania się w mowie i piśmie w języku ojczystym oraz w językach obcych z wykorzystaniem różnorodnych środków wyrazu;
- poznawanie wymaganych pojęć i zdobywanie rzetelnej wiedzy w zakresie umożliwiającym podjęcie studiów wyższych;
- dochodzenie do rozumienia przekazywanych treści a nie tylko pamięciowego ich opanowania;
- rozwijanie zdolności dostrzegania różnego rodzaju związków i zależności (przyczynowo-skutkowych, funkcjonalnych, czasowych i przestrzennych);
- rozwijanie zdolności myślenia analitycznego i syntetycznego;
- traktowanie wiadomości przedmiotowych, stanowiących wartość poznawczą samą w sobie, w sposób integralny, prowadzący do lepszego rozumienia świata, ludzi i siebie;
- poznawanie zasad rozwoju osobowego i życia społecznego;
- poznawanie dziedzictwa kultury narodowej postrzeganej w perspektywie kultury europejskiej i światowej.

Zdaniem dyrektora realizacja podstawy programowej jest monitorowana na bieżąco, świadczą o tym zapisy w dziennikach, prowadzone zajęcia wyrównawcze, celowy wybór programów i podręczników zgodnych z podstawą programową. Dyrektor wykorzystuje tradycyjne metody aby monitorować pracę każdego nauczyciela, są to obserwacje i hospitacje lekcji, kontrola zapisów w dziennikach. Nauczyciele w wywiadzie grupowym wymienili wnioski wynikające z monitorowania podstawy programowej:

- stosować korelację przedmiotową (biologia z matematyką);
- powtarzać wprowadzony materiał i stopień jego przyswojenia;
- rozszerzać wybrane treści programowe;
- dostosować podręczniki z języków obcych do wymagań na egzaminie zewnętrznym;
- stosować metody pracy dostosowane do możliwości uczniów.

Dyrektor wprowadził zasadę uzupełniania braków spowodowanych nieobecnością nauczyciela na zajęciach. Wykorzystywana jest do tego celu dodatkowa godzina wynikająca z art. 42 Karty Nauczyciela.

Oferta edukacyjna jest zgodna z potrzebami uczniów. Uczniowie klasy drugiej zapytani w ankiecie o to, czego chcą się nauczyć w szkole, wymieniają wiele potrzeb, najczęściej pojawiają się następujące:

- zdobycie wiadomości, potrzebnych do zdania matury z przedmiotów obowiązkowych i wybieranych;
- osiągnięcie umiejętności posługiwania się językiem obcym;
- zdobycie umiejętności społecznych (dobra organizacja czasu i pracy, radzenie sobie z trudnościami życiowymi, samodzielność w podejmowaniu decyzji i odpowiedzialność);
- rozwój fizyczny.

Zdecydowana większość uczniów, w ankiecie „Moja Szkoła” przyznaje, że szkoła umożliwi im nauczenie się istotnych dla nich rzeczy. Potwierdza to opinia rodziców wyrażona w ankiecie, w której, spośród 64% respondentów wybrało odpowiedzi raczej tak, a 26.67% zdecydowanie tak.

Na temat potrzeb edukacyjnych swojego dziecka wypowiedziały się 33/75 osoby. Wymieniły one: dobre przygotowanie do matury, pomoc nauczycieli, zgłębianie wiedzy zgodnie z zainteresowaniami (muzyka, taniec, sztuka, kultura, języki obce), zdobycie odpowiedniej wiedzy do kontynuacji nauki, rozwijanie zainteresowań i pasji (zajęcia z przedmiotów ścisłych).

Nauczyciele na pytanie dotyczące działań związanych z potrzebami edukacyjnymi uczniów wymienili decyzje

organizacyjne, które podjęte zostały po diagnozie potrzeb edukacyjnych uczniów w klasie 1 i 2. Mają one wpłynąć na sukces uczniów na egzaminie maturalnym poprzez zwiększenie liczby godzin z matematyki w klasie 3, dodanie godziny języka niemieckiego w klasie pierwszej, fakultety w klasie trzeciej zgodnie z potrzebami uczniów, organizację próbnych matur. Wprowadzona na wniosek uczniów, dodatkowa godzina biologii ma na celu przyswojenie tematów dotyczących planowania rodziny. Nauczyciele zwrócili uwagę na własne działania, które ich zdaniem również wynikają z potrzeb edukacyjnych uczniów czyli samoocena pracy i ocena jakości nauczania. Oferta edukacyjna uwzględnia kształtowanie kompetencji potrzebnych na rynku pracy. Z informacji uzyskanych od dyrektora oraz nauczycieli wynika, że szkoła przygotowuje młodzież do funkcjonowania na rynku pracy, ucząc:

- umiejętności korzystania z nowoczesnych technologii informacyjnej i komunikacyjnej;
- porozumiewania się w językach obcych;
- kompetencji matematycznych;
- wykorzystywania wiedzy w praktyce;
- przedsiębiorczości, asertywności, kreatywności i samodzielności;
- radzenia sobie z problemami życiowymi i zawodowymi;
- umiejętności nawiązywania kontaktów, prowadzenia negocjacji i rozwiązywania konfliktów;
- empatii, przestrzegania zasad moralnych, prawidłowych relacji z ludźmi;
- współpracy i działania w zespole;
- umiejętności autoprezentacji;
- poczucia własnej wartości.

Potwierdzeniem tezy jest wypowiedź przedstawicieli partnerów i samorządu, którzy stwierdzili, że szkoła przede wszystkim rozwija umiejętności językowe i informatyczne. Natomiast poprzez spotkania z przedstawicielami zawodów wskazuje różnorodne kierunki kształcenia, przybliża wymagania stawiane absolwentom tych kierunków, promuje dobre przykłady wykorzystania wiedzy w praktyce, zapewnia udział uczniom w „Salonie Maturzystów”. Jeden z rodziców zwrócił uwagę na możliwość odwiedzania lokalnych zakładów pracy w celu pokazania kompetencji pracowników, którzy funkcjonują aktualnie w lokalnym środowisku.

Oferta edukacyjna jest modyfikowana w celu pełniejszego rozwoju uczniów. Dyrektor w wywiadzie deklaruje, że w ofercie szkoły zostały wprowadzone zmiany, które umożliwiają uczniom pełniejszy rozwój i jako przykład podaje wzbogacenie oferty zajęć pozalekcyjnych o koła zainteresowań (filmowe, fotograficzne), powstanie klubu sportowego „Junior”, utworzenie zespołu muzycznego, powstanie koła Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego (PTTK); wprowadzenie dodatkowych godzin nauki języków obcych dla uczniów rozpoczynających naukę.

Nauczyciele uzupełnili tę wypowiedź podając jeszcze następujące zmiany: organizowanie zajęć plenerowych, korzystanie z programów edukacyjnych takich jak Leonardo da Vinci, Sokrates, korzystanie ze środków multimedialnych, stosowanie metod aktywizujących, większe wykorzystanie środków multimedialnych, pozyskiwanie środków z funduszy unijnych, zajęcia wyrównawcze, przygotowujące do konkursów i egzaminu maturalnego, wycieczki tematyczne, spotkania z ciekawymi ludźmi, spektakle profilaktyczne, szkolenia młodzieżowych liderów zdrowia w ramach programów zewnętrznych, zakupienie projektorów i laptopa, modernizacja boisk sportowych, wyposażenie sali komputerowej, biblioteki, doposażenie sal lekcyjnych, doskonalenie zawodowe nauczycieli i ich udział w szkoleniach, kursach, konferencjach, współpraca ze środowiskiem poprzez organizowanie uroczystości środowiskowych, współpraca z lokalnymi mediami, prowadzenie strony internetowej szkoły. Potwierdzeniem celowości działań szkoły, związanych z modyfikowaniem oferty edukacyjnej jest opinia rodziców i uczniów. Rodzice biorący udział w badaniu stwierdzili, że szkoła pomaga rozwijać zainteresowania i aspiracje ich dzieci (86,49%) również 95,65% uczniów uważa, że szkoła pomaga im rozwijać zainteresowania.

Na uwagę zasługuje informacja pochodząca od 13,51% badanych rodziców, którzy uważają, że szkoła raczej nie pomaga rozwijać zainteresowań i aspiracji ich dzieci.

Szkoła realizuje nowatorskie rozwiązania programowe. Nauczyciele biorący udział w wywiadzie podali przykłady działań, które uważają za nowatorskie:

- realizacja programów profilaktycznych w formie przyjętej przez szkołę (cykliczne spotkania teatralne i koncerty);
- współpraca z uczelniami wyższymi;
- realizacja projektu „Poczuj chemię do chemii”, współpraca w ramach projektu uniwersyteckiego z Liceum Ogólnokształcącym w Słupcy i lekcje dla gimnazjalistów,

- międzyszkolny konkurs matematyczny „Nauka przez zabawę” organizowany w ramach promocji szkoły,
- zajęcia z piłki ręcznej dla uczniów liceum i gimnazjum.

Dyrektor podaje następujące przykłady rozwiązań programowych i działań edukacyjnych:

- częste stosowanie metody projektu, która uczy licealistów planowania, odpowiedzialności, poszukiwania źródeł wiedzy, autoprezentacji (na lekcji lub na forum szkoły w czasie imprez szkolnych);
- szerokie stosowanie techniki komputerowej i Internetu do realizacji zadań na lekcji i zadań domowych, rozwiązywanie testów kompetencji, zadań z ortografii;
- realizacja samodzielnych filmowych projektów uczniowskich na przykład filmu promującego szkołę dla gimnazjalistów wg scenariusza uczniów;
- stosowanie na lekcjach metod aktywizujących takich jak debaty, mapy, dramy i gry dydaktyczne;
- realizacja programów, wychowawczego i profilaktyki poprzez cykliczne spotkania teatralne i koncerty.

Zdaniem dyrektora nowatorstwo metod polega na intensyfikacji wyżej wymienionych działań prowadzących do uzyskania lepszych efektów edukacyjnych. Należy jednak zauważyć, że obserwacje lekcji pokazały, że stosowane przez nauczycieli metody podczas prowadzonych zajęć nie wpływały na pobudzenie aktywności uczniów.

Zmiany w ofercie edukacyjnej szkoły w ostatnim czasie, które zaobserwowali przedstawiciele samorządu i partnerów szkoły dotyczą przede wszystkim dobrego przygotowania absolwentów do dalszej edukacji i wejścia na rynek pracy. Zdaniem osób biorących udział w wywiadzie, nauczyciele diagnozują potrzeby uczniów i rozwijają ich zainteresowania. Respondenci zwrócili uwagę na kompetencje kadry pedagogicznej, podkreślili znajomość języków obcych, umiejętności informatyczne, postawę – „Traktują swoją pracę jako pasję, a nie wyrobniczo” i młody wiek, który ich zdaniem ułatwia nawiązanie kontaktu z uczniami, zrozumienie ich problemów.

Poziom spełniania wymagania: C

Wymaganie: *Procesy edukacyjne mają charakter zorganizowany*

Komentarz:

Procesy edukacyjne w Liceum Ogólnokształcącym w Zagórowie są planowane, w zakresie wykorzystania zalecanych warunków i sposobu realizacji podstawy programowej, organizacji, metod pracy, oceniania, motywowania, wspierania i monitorowania osiągnięć uczniów.

Podane poniżej argumenty wskazują na średni poziom spełniania wymagania.

Zdaniem dyrektora o planowaniu procesów edukacyjnych świadczą plan pracy szkoły, plany dydaktyczne nauczycieli, plany pracy zespołów zadaniowych, plany przedmiotowych wycieczek, analizy wyników nauczania, działania promocyjne np. drzwi otwarte, plan oferty edukacyjnej na potrzeby rekrutacji, plan Wewnętrzny Doskonalenia Nauczycieli, polityka kadrowa (wszyscy nauczyciele w liceum uczą zgodnie z kwalifikacjami).

Nauczyciele podają, że planując procesy edukacyjne przede wszystkim uwzględniają:

- potrzeby uczniów 16/16 wskazań,
- możliwości uczniów 15/16 wskazań,
- czas potrzebny do zrealizowania poszczególnych treści 12/16 wskazań,
- liczebność klas 10/16 wskazań,
- organizację roku szkolnego 9/16 wskazań.

Planowanie procesów edukacyjnych potwierdzają wszyscy ankietowani nauczyciele oraz dokumentacja szkoły.

Procesy edukacyjne są realizowane w szkole z wykorzystaniem zalecanych warunków i sposobu realizacji

podstawy programowej. Nauczyciele wymieniają konkretne, w odniesieniu do przedmiotu którego uczą, cele edukacyjne, treści programowe, umiejętności. Zwracają uwagę na metody pracy, w tym aktywizujące oraz na rodzaje zajęć, na których realizują podstawę programową: są to zajęcia dydaktyczne, zajęcia dodatkowe, koła zainteresowań oraz wycieczki.

Dyrektor zwraca uwagę na bazę szkoły oraz jej wyposażenie, które spełnia zalecane warunki realizacji podstawy programowej. Wymienia: dwie sale komputerowe, centrum multimedialne w bibliotece, bogaty księgozbiór i płytotekę o różnorodnej tematyce, klasopracownie wyposażone w niezbędne pomoce naukowe takie jak, plansze, modele, schematy, sprzęt elektroniczny, mapy, sprzęt multimedialny, mikroskopy. Ponadto szkoła posiada pełnowymiarową halę sportową, siłownię i salę do gimnastyki korekcyjnej. Na podstawie przeprowadzonych obserwacji można stwierdzić, że nauczyciele i uczniowie mają możliwość korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnych. W szkole funkcjonują dwie pracownie informatyczne wyposażone w nowoczesny sprzęt komputerowy, podłączony do sieci internetowej, jedna liczy 30 stanowisk, a druga 16. Zarówno w pracowniach jak i w większości klas znajdują się rzutniki multimedialne i sprzęt RTV. **W bibliotece szkolnej funkcjonuje centrum multimedialne, z którego chętnie korzystają uczniowie, ale obserwacja placówki pozwala wyciągnąć wniosek, że dużym utrudnieniem dla uczniów jest brak oddzielnego pomieszczenia na czytelnik.** W pokoju nauczycielskim, pedagodzy mają możliwość korzystania z komputerów. W pracowni komputerowej znajduje się główny punkt, skąd rozprowadzona jest sieć do pomieszczeń administracyjnych, biblioteki oraz sal lekcyjnych.

Dyrektor podał sposoby realizacji podstawy programowej:

- dostosowanie treści edukacyjnych do możliwości uczniów;
- indywidualizacja sposobu nauczania oraz oceniania;
- praca metodami aktywizującymi;
- udział w przedstawieniach teatralnych;
- realizacja projektów - Leonardo da Vinci, Poczuj Chemię do Chemii, Chemia na cztery ręce;
- udział w konkursach przedmiotowych, zawodach sportowych, wycieczkach;
- wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów przez udział w programach organizowanych przez Europejski Fundusz Społeczny.

Organizacja procesów edukacyjnych sprzyja uczeniu się. Wszyscy ankietowani nauczyciele informują, że szkoła zapewnia możliwość korzystania z potrzebnych im podczas zajęć pomocy dydaktycznych a pomieszczenia, w których prowadzone są zajęcia sprzyjają osiąganiu zamierzonych celów. Podczas zajęć, które były obserwowane nauczyciele korzystali na trzech lekcjach (w tym informatyki) z komputerów, kart pracy (2 lekcje) oraz map (1 lekcja). Obserwacja pokazuje, że sale dostosowane są do liczebności klas.

Analiza dokumentów – planu lekcji potwierdza, że liczba godzin zajęć, dla poszczególnych klas jest rozłożona równomiernie na dni tygodnia. Uczniowie mają średnio po 6 - 7 godzin lekcyjnych każdego dnia. Ułożenie przedmiotów w planie dnia sprzyja uczeniu się poprzez zachowanie higieny pracy. Wszystkie klasy mają codziennie takie przedmioty jak język polski i matematyka, a pozostałe najczęściej z jednodniową przerwą. Wychowanie fizyczne jest prowadzone na początku lub na końcu zajęć. Jeden raz w tygodniu w blokach dwugodzinnych zaplanowana została realizacja języka polskiego i wychowania fizycznego. Pięciominutowe przerwy zostały zaplanowane, za zgodą społeczności szkolnej, ze względu na uczniów dojeżdżających. Większość uczniów klasy drugiej w ankiecie „Moja szkoła” stwierdza, że raz lub kilka razy w tygodniu czuje się zmęczona z powodu liczby zajęć w szkole jednego dnia. Również większość uczniów klasy trzeciej jest zmęczona z tego samego powodu (11/22 osób wybrało odpowiedź „zdecydowanie tak”, 7/22 wybrało „raczej tak”). Ankietowani rodzice w większości (64/75) wyrażają pozytywną opinię o planie lekcji.

Stosowane w szkole metody nauczania sprzyjają uczeniu się. Zdaniem dyrektora nauczyciele podejmują działania, które są nakierowane na zwiększenie efektywności procesu uczenia się. Podaje następujące przykłady tych działań:

- stosowanie aktywizujących metod nauczania,
- korzystanie z ciekawych metod dydaktycznych,
- uwzględnianie możliwości intelektualnych uczniów,
- korzystanie z nowoczesnych technologii komunikacyjnych i informacyjnych,
- przygotowanie uczniów do udziału w konkursach, olimpiadach i zawodach sportowych,
- organizowanie dodatkowych zajęć z przedmiotów maturalnych dla uczniów ostatnich klas.

Ankietowani nauczyciele wymieniają stosowane przez siebie metody, które ich zdaniem sprzyjają uczeniu się, wskazując metodę projektu, metody aktywizujące, zajęcia indywidualne. Na pytanie „Jak często uczniowie mają szansę na Pana(i) zajęciach pracować metodą projektu?” wskazują: kilka razy w roku - 8/16, raz na rok - 6/16, co miesiąc i rzadziej niż raz na rok - po jednym wskazaniu.

Nauczyciele podają, że decyzję o wyborze metody pracy podejmują ze względu na:

- możliwości uczniów 15/16 wskazań,
- cele zajęć 14/16,
- treści zajęć, potrzeby uczniów, inicjatywy uczniów po 13/16,
- miejsce realizacji zajęć 7/16 wskazań.

Podczas wywiadu grupa nauczycieli stwierdziła, że metodami nauczania, stosowanymi w szkole w celu zwiększenia aktywności uczniów i ich poczucia odpowiedzialności za proces uczenia się są: metoda projektu, portfolio, zabawa (taniec zumba), korzystanie ze środków audiowizualnych.

W szkole nauczyciele umożliwiają rozwiązywanie problemów i pracę w grupach, takiego zdania są uczniowie klasy drugiej (23 osoby) i klasy trzeciej (22 osoby), którzy w czasie badania ankietowego podają, że:

- rozwiązują problemy sformułowane przez nauczyciela lub uczniów (na niektórych zajęciach 11 uczniów klasy drugiej i 16 uczniów klasy trzeciej) oraz (na większości zajęć 8/23 i 2/22);
- pracują w grupach (20/23 i 16/22 na niektórych zajęciach) oraz (3/23 i 2/22 na większości zajęć).

Na pytanie dotyczące urządzeń i pomocy często wykorzystywanych na lekcjach, wymieniają, najczęściej projektor, komputer oraz Internet. Na uwagę zasługuje fakt wskazania tablicy interaktywnej przez 5 uczniów klasy drugiej i 3 uczniów klasy trzeciej. Z innych źródeł nie wynika aby szkoła posiadała taką pomoc dydaktyczną.

Na pytanie „Czy miałeś(łaś) dziś możliwość postawienia pytania i poszukiwania odpowiedzi na nie samodzielnie lub w grupie?” uczniowie klasy trzeciej odpowiadają, że tak na niektórych zajęciach 12/22, na większości zajęć 7/22 i na wszystkich zajęciach 1/22. Dwie osoby stwierdziły, że nigdy nie miały takiej możliwości. Ankieta „Mój dzień” skierowana do uczniów klasy trzeciej daje też obraz opinii uczniów o ich zaangażowaniu w proces uczenia się. „Ucząc się dzisiaj czułem(łam) się zaciekawiony(a)”, raczej tak odpowiedziało 13/22 respondentów, zdecydowanie tak 1 osoba, raczej nie 8/22 badanych. „Aktywnie uczestniczyłem(łam) w zajęciach”, na niektórych zajęciach stwierdziło 16/22 uczniów, na większości zajęć 2/22, raczej nie uczestniczyłem aktywnie powiedziało 6/22. Na pytanie „Czy ktoś dzisiaj pomógł Ci się zastanowić czego się nauczyłeś(łaś)?” uczniowie powiedzieli, że nie, (raczej nie 8/22 i zdecydowanie nie 5/22), 9/22 uczniów stwierdziło, że raczej tak. Na uwagę zasługuje fakt nie zastosowania zróżnicowanych metod w celu aktywizacji uczniów. Nauczyciele w małym stopniu reagowali na brak zaangażowania poszczególnych uczniów. Nie zaobserwowano stosowania form pracy zespołowej oraz zmiany składu grup. Nie stwierdzono również, aby uczniowie korzystali w procesie lekcyjnym z technologii informacyjnej i komunikacyjnej. Nauczyciele nie uwzględniali inicjatyw zgłaszanych przez uczniów, ponieważ nie były one sygnalizowane.

W ankiecie uczniowskiej „Moja szkoła”, wszyscy respondenci potwierdzają otrzymanie informacji o poziomie osiągnięć, w tym 16/23 uczniów odpowiedziało, że zawsze wiedzą dlaczego otrzymali taką, a nie inną ocenę, 6/23 mówi, że prawie zawsze a jedna osoba, że rzadko.

Na pytanie „Czy nauczyciele, wystawiając ocenę, odnoszą się do tego, co umiałeś(łaś) lub wiedziałeś(łaś) wcześniej?” odpowiedzi potwierdzających jest 52,17% natomiast przeczących 47,83%. Na pytanie „Czy nauczyciele, wystawiając ocenę, odnoszą się do Twoich wcześniejszych osiągnięć lub trudności?” odpowiedzi przeczących jest 60,86% w tym rzadko 30,43% i nigdy również 30,43%.

Wszyscy ankietowani nauczyciele potwierdzają przekazywanie uczniom informacji zwrotnej uzasadniającej ocenę. Podają, że ich informacja zwrotna zawiera: wskazanie błędów, podanie poprawnej odpowiedzi, ukierunkowanie poprawy, przedstawienie kryteriów oceniania na daną ocenę zgodnie z przedmiotowym systemem oceniania, pochwałę, wskazanie mocnych i słabych stron ucznia.

Na podstawie przeprowadzonych obserwacji sześciu zajęć można stwierdzić, że nauczyciele podają przyczyny, dla których odpowiedź jest prawidłowa lub nieprawidłowa, natomiast nie dokonano oceny pracy uczniów.

W szkole widoczne są informacje o sukcesach uczniów, w gablotach na korytarzach budynku szkoły i sali gimnastycznej eksponowane są dyplomy, podziękowania, puchary, nagrody, informacje o zdobytych miejscach w konkursach i na zawodach sportowych. Wyeksponowana jest również tablica rekordów szkoły w poszczególnych dyscyplinach sportowych.

Ocenianie uczniów motywuje ich do dalszej pracy, takiego zdania są ankietowani nauczyciele (14/16 osób). Potwierdza to wynik ankiety uczniowskiej, skierowanej do 23 uczniów drugiej klasy. W odpowiedziach na pytanie „Jak się zazwyczaj czujesz, kiedy jesteś oceniany(a)?” przeważają odpowiedzi świadczące o pozytywnej motywacji: „wiem co mam poprawić” i „postanawiam, że się poprawię” po 17 wskazań oraz „mam ochotę się uczyć 13/23. „Jestem zadowolony(a)” wskazuje 8 uczniów, najrzadsze wskazania to „nie chce mi się uczyć dalej” (1/23) i „czuję się zniechęcony(a)” (2/23). 22 uczniów klasy trzeciej stwierdziło, że nauczyciele rozmawiają z nimi na temat przyczyny trudności w nauce, często 13/23, rzadko 8/23 i bardzo często 1/23. Na pytanie „Czy nauczyciele rozmawiają z Tobą na temat przyczyn Twoich sukcesów w nauce? ”, 13/23 uczniów odpowiedziało - rzadko, 9/23 - często natomiast jedna osoba odpowiedziała - nigdy. Podczas wywiadu grupowego z uczniami potwierdzona została kwestia pozytywnych uczuć towarzyszących ocenianiu (jestem zadowolony, mam ochotę się uczyć, postanawiam, że się poprawię, wiem co mam poprawić). Rodzice, którzy wzięli udział w badaniu stwierdzili, że ocenianie zachęca ich dziecko do dalszego uczenia się, 72/75 wskazań. Na uwagę zasługuje 11 odpowiedzi,

„tak, na wszystkich lekcjach” oraz 19 odpowiedzi, które wskazują odpowiedź „tak, ale na nielicznych lekcjach”. Ankietowani uczniowie klasy trzeciej na pytanie dotyczące otrzymanej w dniu badania, wskazówki od nauczyciela, która pomaga w nauce odpowiadają „tak” 14/22 oraz „nie” 8/22. Natomiast ankietowani uczniowie klasy drugiej potwierdzają, że nauczyciele rozmawiają z nimi o postępach w nauce 22/23 w tym rzadko 14/23, często 7/23, bardzo często 1/23, jedna osoba stwierdziła, że nigdy. Grupa uczniów, która wzięła udział w wywiadzie również poświadczyła pozytywny efekt otrzymywanych wskazówek, dotyczących problemu „jak się uczyć”. Najczęściej są to: podpowiedź dotycząca ciekawych i efektywnych metod nauki, namawianie do systematyczności, rozwijania swoich pasji i zainteresowań w różnych dziedzinach.

Rodzice biorący udział w badaniu ankietowym, na pytanie dotyczące uzyskanej od nauczycieli informacji o wynikach dziecka stwierdzają, że ich zdaniem informacja ta pomaga uczyć się. Grupa 10/75 rodziców uważa, że informacja o wynikach raczej nie pomaga dziecku się uczyć.

Nauczyciele stosują zróżnicowane metody motywowania. Podczas wywiadu zarówno uczniowie jak i rodzice potwierdzają stosowanie:

- oceniania (oceny za aktywność, dobre oceny, oceny za dodatkową pracę);
- nagradzania (wyjazdy na mecze ligowe Lecha Poznań, nagrody rzeczowe za udział w konkursach, promowanie na forum szkoły, pochwały na forum klasy lub szkoły, nagradzanie dobrą oceną za udział w konkursach, dobrym słowem);
- informacji zwrotnej (podkreślam, że w nich wierzę i wiem, że stać ich na bardzo wiele, że mogą sobie poradzić, na bieżąco informuję rodziców o postępach edukacyjnych uczniów, staram się określić mocne strony, indywidualizuję potrzeby uczniów);
- metod i form pracy (udział w konkursach, apelach w języku obcym i uroczystościach patriotycznych, organizowanie zajęć wyrównawczych, zajęć przygotowujących do matury, opracowanie dodatkowych zadań domowych, przygotowanie projektów i portfolio językowego, uczestniczenie w wykładach otwartych, stosowanie metod aktywizujących, stosowanie technik zapamiętywania, stosowanie karty sprawności ucznia, dziennika osiągnięć, dawanie szansy poprawienia wyników, przygotowanie sprawdzianów z małych partii materiału);
- przydatności wiedzy na dzisiejszym rynku pracy (uświadamianie konieczności posiadania wiedzy i umiejętności by dostać się na „porządne” w przyszłości studia).

Stosowane przez nauczycieli metody wspierania uczniów dotyczą:

- rozwijania zainteresowań u uczniów (organizowanie spotkań z ciekawymi ludźmi, wycieczek, odsyłanie do różnych źródeł wiedzy, umożliwianie udziału w spotkaniach z lekarzem, osobami z różnych organizacji i stowarzyszeń, organizowanie wyjazdów naukowych np. Tydzień Mózgu organizowany przez Polską Akademię Nauk, wyjazdów na wyższe uczelnie, zachęcanie do czytania książek i obcowania z kulturą wysoką, organizowanie dodatkowych zajęć i konsultacji);
- budowania poczucia własnej wartości (stosowanie pochwały za postępy w nauce i inicjatywę, określanie mocnych i słabych stron uczniów, indywidualizacja procesu nauczania, motywowanie do próby podejmowania rozwiązania zadań, wskazywanie potencjalnych możliwości, przekazywanie uczniom informacji zwrotnej, odpytywanie z mniejszych partii materiału, organizowanie pomocy koleżeńskiej, motywowanie uczniów do zdobywania lepszych ocen, angażowanie uczniów do udziału w konkursach w celu sprawdzenia się, ocenianie zaangażowania we włożony wysiłek, występuję o nagrody za dobre wyniki w nauce i sporcie);
- ukierunkowania pracy ucznia (umożliwianie udziału w konkursach i olimpiadach, wskazywanie źródła informacji, wyjaśnianie niezrozumiałych zagadnień i trudnych tematów, organizacja pomocy koleżeńskiej w klasie, podawanie adresów stron internetowych z ciekawymi materiałami do nauki, przygotowywanie dodatkowych ćwiczeń, wskazanie możliwości poprawy oceny, odpytywanie z mniejszych partii materiału);
- sposobów uczenia się (podanie efektywnych metod i sposobów uczenia się, omawianie metody szybkiego czytania, zwrócenie uwagi na systematyczność w procesie uczenia się);
- postawy nauczyciela (zawsze jestem dyspozycyjny, prowadzę zajęcia dodatkowe dla klas maturalnych, udostępniam własne książki, cenię bezpośredni kontakt z uczniem, indywidualną rozmowę poza lekcją, deklaruję chęć pomocy poprzez kontakt z właściwymi instytucjami).

Uczniowie na pytanie „Co nauczyciele robią, aby uczniowie chcieli się uczyć? Odpowiadają: motywują, zachęcają do nauki, sprawdzają wyniki, pomagają, poświęcają swój czas, organizują zajęcia dodatkowe.

Według rodziców sposobem wspierania uczniów jest stosowanie ciekawych metod pracy na zajęciach np.

doświadczeń, dyskusji, budowanie zainteresowania przedmiotem, tematem. Ważne jest stwarzanie warunków do pomocy koleżeńskiej, zachęcanie do udziału w konkursach, olimpiadach.

W szkole monitoruje się osiągnięcia uczniów. Dyrektor wymienia sposoby prowadzenia monitoringu:

- Kontrola częstotliwości i rytmiczności oceniania;
- Kontrola dokumentów przebiegu nauczania (dzienniki lekcyjne i pozalekcyjne);
- Hospitacje lekcji pod kątem aktywności uczniów na lekcji;
- Analiza egzaminów maturalnych i próbnych (Operon, WSiP, OKE);
- Porównywanie wyników okresowych klas;
- Analizowanie czytelnictwa;
- Omawianie konkursów, olimpiad szkolnych i pozaszkolnych;
- Ocenianie wpływu frekwencji na postępy uczniów;
- Analizowanie arkusza ocen w klasach maturalnych.

Monitorując osiągnięcia uczniów dyrektor szuka odpowiedzi na pytania: Jakich korekt dokonać w planach dydaktycznych?, Jakimi metodami lubią pracować uczniowie? Czy podręczniki i programy są dobrze dobrane?, Jak oceniać postępy uczniów? Jak często informować rodziców o wynikach w nauce ich dziecka?

Ankietowani nauczyciele w większości, 14/16 potwierdzają monitorowanie przez siebie osiągnięć wszystkich swoich uczniów. Na uwagę zasługuje informacja, że 6/16 nauczycieli stwierdziło, że koncentruje się na uczniach z problemami a 2/16 koncentruje się na uczniach zdolnych. 13/16 nauczycieli stwierdza, że prowadzi analizę postępów uczniów systematycznie w sposób zorganizowany natomiast 2 osoby prowadzą analizę, gdy pojawia się taka potrzeba. Grupa nauczycieli udzielająca wywiadu, podaje sposoby monitorowania osiągnięć uczniów, jakie były stosowane w tym i poprzednim roku szkolnym:

- Kontrola częstotliwości oceniania w ramach każdego przedmiotu;
- Informacja zwrotna dla uczniów, podkreślanie słabych i mocnych stron;
- Kontrola frekwencji, stanu zdrowia i powodów opuszczania zajęć;
- Zapisy w dziennikach lekcyjnych;
- Kontakty z rodzicami.

Wnioski z monitorowania osiągnięć uczniów są wdrażane. Na pytanie „Jakie są wnioski z monitorowania osiągnięć uczniów?” dyrektor podaje skonstruowanie systemu diagnoz informującego o trudnościach edukacyjnych uczniów, przygotowanie i przedstawienie przez nauczycielski zespół diagnoz indywidualnych wniosków dla uczniów o ich słabych i mocnych stronach, zorganizowanie spotkań z rodzicami w czasie których przekazane są wnioski dotyczące pracy z uczniami.

Jako przykład wdrożonych wniosków z monitorowania osiągnięć uczniów dyrektor wymienia: wprowadzenie indywidualnych analiz wyników matury, wykorzystanie pełnej skali ocen i plusów, częstsze wykorzystanie technicznych środków dydaktycznych na lekcjach.

Grupa nauczycieli biorąca udział w wywiadzie podaje, że wnioskami z monitorowania osiągnięć uczniów jest konieczność poszerzenia oferty dodatkowych zajęć dla uczniów zdolnych oraz nagradzanie i motywowanie uczniów. **Należy zwrócić uwagę na różnice w formułowanych wnioskach wynikających z monitorowania osiągnięć uczniów, podanych przez nauczycieli i dyrektora.**

Nauczyciele i uczniowie Liceum Ogólnokształcącego w Zagórowie współpracują ze sobą w zakresie procesów edukacyjnych. Dyrektor informuje, że uczniowie zgłaszają pomysły działań, czego przykładami są: akcja „Szczęśliwy numer”, spotkania z zaproponowanymi „ciekawymi ludźmi”, realizacja zaproponowanej przez uczniów tematyki lekcji wychowawczych, imprez integracyjnych, wycieczek, szkoleń. Uczniowie podczas wywiadu uzupełniają tę wypowiedź o pomysł organizacji Dnia wiosny.

Ankietowani nauczyciele na pytanie „Czy Pan(i) bierze pod uwagę opinie uczniów o tym, jak chcieliby się uczyć?” odpowiadają:

- na większości zajęć - 8/16 osób,
- na wszystkich zajęciach - 5/16,
- na niektórych zajęciach - 3/16.

Uwzględnione pomysły uczniów dotyczyły terminów testów, sprawdzianów (13/16), zajęć pozalekcyjnych (12/16), metod pracy na lekcji (11/16), tematyki lekcji (7/16). Najbardziej wskazywano sposób oceniania (3/16). Sposobem na współpracę z uczniami w zakresie procesów edukacyjnych jest, według nauczycieli biorących udział w wywiadzie, forma prowadzenia zajęć, rozszerzenie treści, testy sprawnościowe, które pozwalają uczniom lepiej przygotować się do egzaminu na wyższe uczelnie. Ankietowani uczniowie potwierdzają, że nauczyciele pytają ich, w jaki sposób chcieliby uczyć się na lekcjach.

Rodzice biorący udział w badaniu ankietowym podają, że nauczyciele uwzględniają opinie uczniów dotyczące tematyki zajęć czy sposobu prowadzenia zajęć. Odpowiedź „często” wybrały 43/75 osoby, w tym 6 osób

odpowiedziało „bardzo często”. „Rzadko” i „nigdy” wskazuje 26/75 osób. Działania nauczycieli, które zostały podjęte pod wpływem opinii uczniów dotyczących procesów edukacyjnych wymienia 25/75 rodziców:

- powtarzanie przez nauczyciela tematu w sytuacji gdy jest on niezrozumiały dla ucznia - 10 wskazań,
- uwzględnianie przez nauczyciela treści, którymi uczniowie się szczególnie interesują - 8 wskazań,
- prezentowanie przez ucznia wybranych informacji, przygotowanych prezentacji multimedialnych - 5 wskazań,
- uwzględnienie przez nauczyciela preferowanego przez uczniów sposobu prowadzenia zajęć - 2 wskazania.

Rodzice podają przykłady zajęć (religia, geografia, lekcje wychowawcze, biologia, język polski), na których opinie uczniów są respektowane. Zdaniem 19/75 rodziców sposób oceniania nie zachęca uczniów do dalszego uczenia się.

Dyrektor i nauczyciele w badaniu ankietowym potwierdzają, że w szkole prowadzony jest monitoring procesów edukacyjnych, z wykorzystaniem analizy dokumentów oraz obserwacji i hospitacji zajęć.

Wszyscy ankietowani nauczyciele wymieniają zagadnienia, które są monitorowane w szkole. Dotyczą one realizacji podstawy programowej, umiejętności i osiągnięć uczniów, frekwencji, zachowania i środowiska uczniów, poziomu wyników osiąganych na egzaminach zewnętrznych.

Nauczyciele na pytanie „W jaki sposób monitoruje Pan(i) te zagadnienia?” podają przykłady związane z prowadzoną przez siebie dokumentacją szkolną (dzienniki zajęć, kroniki, sprawdziany, testy, wypracowania, ankiety), analizą informacji zewnętrznej (raporty z wynikami matur), działaniami uczniów (aktywność na zajęciach, stopień zaangażowania, osiągnięcia sportowe, frekwencja, postępy edukacyjne, zachowanie, zeszyty przedmiotowe).

Wnioski z monitoringu są wykorzystywane do planowania procesów edukacyjnych. Dyrektor potwierdza wykorzystywanie wniosków z monitoringu w planowaniu procesów edukacyjnych. Przykładowymi decyzjami, które wynikają z monitoringu procesów edukacyjnych są:

- częstsze stosowanie metod aktywizujących i wykorzystywanie technicznych środków dydaktycznych na lekcjach,
- stworzenie pełnej bazy prezentacji multimedialnych na lekcje,
- indywidualna pomoc uczniom, u których zdiagnozowano trudności w opanowaniu podstawy programowej,
- właściwe wykorzystanie czasu przeznaczanego na naukę.

Nauczyciele podczas wywiadu grupowego informują, że wnioski z monitoringu służą do poprawy jakości nauczania, uzyskania pewności, że realizowana jest podstawa programowa oraz przekonania, że dla ucznia i rodzica istotna jest informacja zwrotna na temat opanowanych umiejętności i wiadomości.

Prowadzony w szkole monitoring procesów edukacyjnych, który uwzględnia stosowane przez nauczycieli metody pracy i indywidualizację procesów nauczania nie został w pełni potwierdzony badaniami. Uczniowie, na niektórych zajęciach, pracują w grupach (20/23 i 16/22 wskazania) i rozwiązują problemy (11/23, 12/22 wskazania), niektóre zajęcia są wciągające, ale zdarza się to dość rzadko (8/22 wskazania), ucząc się raczej nie czują się zaciekawieni (8/22 wskazania). We wnioskach z ewaluacji wewnętrznej zawartych w dokumentacji szkolnej, dotyczących wewnątrzszkolnego systemu oceniania, w zakresie metod i form pracy wskazano, że nauczyciele stosują mało atrakcyjnych metod pracy i rzadko wykorzystują pomoce dydaktyczne. Sytuacja ta zdaniem nauczycieli uległa poprawie, w tym roku szkolnym, w zakresie wykorzystywania na lekcji różnych środków technicznych. Jednak w czasie obserwacji zajęć w klasie pierwszej nie stwierdzono działań wskazujących na indywidualizację procesów nauczania i aktywizowanie uczniów. Zauważono również zbyt małe zaangażowanie uczniów w proces lekcyjny.

Poziom spełnienia wymagania: C

Nauczyciele współdziałają przy analizie i tworzeniu procesów edukacyjnych, wspierają się w organizacji i realizacji procesów edukacyjnych. Proces zmian jest efektem wspólnych decyzji.

Przedstawione poniżej argumenty potwierdzają wysoki poziom spełniania tego wymagania.

Wszyscy ankietowani nauczyciele analizy procesów edukacyjnych zachodzących w szkole dokonują wspólnie z kolegami. Dane służące do przeprowadzenia analizy pochodzą z badania realizacji podstawy programowej z poszczególnych przedmiotów i osiągnięć uczniów w konkursach i olimpiadach, systematycznie sprawdzanych dzienników lekcyjnych, prac klasowych, sprawdzianów i kartkówek oraz dzienników zajęć pozalekcyjnych. Dwa razy w roku dokonuje się analizy osiągnięć edukacyjnych uczniów na podstawie testów diagnostycznych oraz egzaminów zewnętrznych oraz klasyfikacji śródrocznej i końcoworocznej.

Nauczyciele współdziałają przy tworzeniu procesów edukacyjnych. Wszyscy ankietowani pedagodzy stwierdzili, że swoje plany edukacyjne konsultują w zespołach przedmiotowych i wychowawczym. Na podstawie dokonanych analiz, zespół przedmiotów ścisłych w roku szkolnym 2010/2011 podjął działania zmierzające do aktywizacji uczniów zdolnych i mających problemy w nauce, popularyzacji pracy metodą projektu, zachęcaniu uczniów do udziału w konkursach przedmiotowych. Zespół wychowawczy natomiast zajął się planowaniem tematyki spektakli profilaktycznych, koncertów, uroczystości szkolnych oraz godzin wychowawczych. Zdaniem dyrektora współdziałanie przy tworzeniu procesów edukacyjnych wynika z zapisów prawa wewnątrzszkolnego oraz chęci współpracy nauczycieli. W statucie szkoły zapisano współdziałanie z innymi nauczycielami w zakresie:

- ustalenia sposobu realizacji programów nauczania,
- korelacji treści programów nauczania,
- opracowania szczegółowych kryteriów oceniania uczniów w oparciu o wewnątrzszkolny system oceniania,
- ustalania sposobów badania wyników nauczania,
- opiniowania różnych programów nauczania,
- współdziałania w organizowaniu pracowni przedmiotowych.

Nauczyciele prowadzący zajęcia w danym oddziale tworzą zespół, którego zadaniem jest w szczególności ustalenie zestawu programów nauczania z zakresu kształcenia ogólnego. **Pedagodzy wspierają się w organizacji i realizacji procesów edukacyjnych. Zdaniem dyrektora nauczyciele potrafią i lubią współpracować.** Dowodem na to są działania informatyka szkolnego, który na życzenie nauczycieli pomaga, przeprowadzając między innymi szkolenie rady pedagogicznej, aby przestrzec przed używaniem nielegalnych programów na komputerach szkolnych, przekazując instrukcję na temat działania różnych aplikacji, zapraszając do współpracy przy budowie strony internetowej szkoły i określając sposoby przekazywania przez nauczycieli artykułów i materiałów do publikacji. Nauczyciele wymieniają doświadczenia i informacje, tworzą bazę dydaktyczną, pomoce naukowe, wymieniają się scenariuszami lekcji. Nauczyciele wspólnie planują imprezy szkolne, konkursy, wycieczki oraz przygotowują ofertę zajęć pozalekcyjnych. Dyskutują o programach i podręcznikach i wspólnie je wybierają. Dzielą się informacjami na temat przebytych szkoleń i przeprowadzają szkolenia koleżeńskie w ramach wewnątrzszkolnego doskonalenia nauczycieli. Nauczyciele stażyści współpracują z opiekunami stażu. Bibliotekarz, przed zakupem nowości, konsultuje z gronem pedagogicznym potrzeby. Nauczyciele podkreślali wagę współpracy w swoich działaniach. Wspólnie zdiagnozowane potrzeb środowiska pomaga w przeprowadzeniu naboru do liceum. Wymiana informacji umożliwia podejmowanie skutecznych działań wychowawczych. Starania zespołu nauczycieli powodują, że szkoła jest widoczna w środowisku, a okoliczni mieszkańcy i rodzice dzieci, które podejmują naukę w szkole, mają do nauczycieli i szkoły zaufanie. Wspólnie analizuje się informacje na temat losu absolwentów, aby wyciągać wnioski do dalszej pracy. Wszyscy ankietowani nauczyciele ocenili, że wsparcie, jakie otrzymują od kolegów jest wystarczające.

Działania podejmowane przez zespoły nauczycieli wspierają rozwój uczniów, przyczyniają się do podnoszenia jakości pracy szkoły i wpływają na osiąganie przez uczniów coraz lepszych wyników. Nauczyciele współdziałają w tworzeniu i analizach procesów edukacyjnych zachodzących w szkole. Współpraca ta dotyczy wymiany doświadczeń, wspólnego ustalania szkolnego systemu oceniania, zestawu programów nauczania, wyboru podręczników, organizacji imprez szkolnych i wycieczek, warsztatów przedmiotowych przygotowujących uczniów do matury, wyjazdów szkoleniowych nauczycieli. W wyniku celowej i systematycznej, całorocznej pracy procesy edukacyjne są zmieniane w miarę potrzeby. Na wniosek zespołu nauczycielskiego zmieniono podręczniki z języka angielskiego i niemieckiego. Zespół wychowawczy po analizie programu profilaktycznego i wychowawczego

wprowadził zmiany, wzmacniając promocję różnych sposobów spędzania wolnego czasu. Modyfikacji dokonano na wniosek uczniów, którzy chcieli nauczyć się asertywnego zachowania, podczas zakrapianych alkoholem imprez rodzinnych lub rówieśniczych. Na wniosek uczniów i nauczycieli do biblioteki zakupiono wiele pozycji literatury młodzieżowej i profilaktycznej oraz filmy edukacyjne i materiały na lekcje wychowawcze. Nauczyciele podnoszą swoje umiejętności uczestnicząc w lekcjach koleżeńskich i zajęciach otwartych, przechodząc efektywne szkolenie na temat zmiany sposobu prowadzenia lekcji. Wymiana doświadczeń ułatwia dokonanie zmian w metodach kształcenia na bardziej skuteczne. Po konsultacjach postanowiono, żeby godzinę karcianą przeznaczyć na lepsze przygotowanie do matury lub na prace z uczniem słabszym. Wszyscy nauczyciele efektywnie współpracują przy organizowaniu imprez szkolnych. Dzięki tej współpracy szkoła jest znana i doceniana w środowisku lokalnym. Nauczyciele współdziałają przy organizacji terenów zielonych; pielęgnują i nasadzają zieleń, urządzają klomby i zieleńce na terenie szkoły, formują drzewa nadając im odpowiedni kształt. Teren wokół szkoły jest zadbane, młodzież może uczyć się i odpoczywać wśród drzew, krzewów i kwiatów. Piękne tereny zielone wyróżniają szkołę i są doceniane przez uczniów, nauczycieli oraz gości odwiedzających szkołę. 13 z 16 ankietowanych nauczycieli uważa, że ich głos jest brany pod uwagę w trakcie podejmowania decyzji wprowadzających konieczne zmiany w realizacji procesów edukacyjnych. Na spotkaniach rady pedagogicznej głosy nauczycieli są poddawane dyskusji. Zdaniem nauczycieli ich opinia jest brana pod uwagę podczas tworzenia koncepcji pracy szkoły, tworzenia programu wychowawczego i profilaktycznego, wprowadzania zmian w statucie, planowania pracy zespołów przedmiotowych i wychowawczego.

Poziom spełniania wymagania: B

Wymaganie: *Kształtuje się postawy uczniów*

Komentarz:

Działania wychowawcze podejmowane w szkole są spójne i adekwatne do potrzeb uczniów. Uczniowie biorą udział w planowaniu i modyfikowaniu działań wychowawczych w szkole.

Przedstawione niżej argumenty świadczą o bardzo wysokim stopniu spełniania wymagania.

Zdaniem dyrektora rodzice i uczniowie wybierają szkołę, bo młodzież czuje się w niej bezpiecznie. Aby ten stan utrzymać wykorzystuje się i wdraża wnioski wynikające z analizy działań wychowawczych. Dobra ocena środowiska lokalnego wykorzystywana jest w promocji szkoły. **Partnerzy szkoły w wywiadzie stwierdzili, że działania wychowawcze szkoły wpływają na to, że uczniowie liceum wyróżniają się dobrym zachowaniem, obyciem, kulturą osobistą i godnie reprezentują szkołę w czasie organizowanych przez władze samorządowe uroczystości patriotycznych, obchodów świąt państwowych, powiatowych i gminnych.** Większość uczniów czuje, że jest traktowana sprawiedliwie, zna swoje prawa i obowiązki i wie, że ich prawa są respektowane przez nauczycieli. Uczniowie mają wpływ na życie szkoły, bowiem nauczyciele stwierdzili w wyniku analizy swoich działań, że wszelkie działania inicjowane i współorganizowane przez uczniów przynoszą lepsze rezultaty. Rodzice akceptują program wychowawczy, uważają, że szkoła spełnia ich oczekiwania. Wnioski z analizy są wykorzystywane do kształtowania postawy humanistycznej i patriotycznej, otwartości i tolerancji, przygotowywania do pełnienia ról społecznych. Do programu wychowawczego, włączono na wniosek uczniów propagowanie idei transplantologii. Planuje się wprowadzenie dodatkowych zajęć na temat wczesnej inicjacji seksualnej i ciąży oraz edukacji prozdrowotnej, prowadzonej przez lekarzy specjalistów, ponieważ taka konieczność została zdiagnozowana. Społeczność szkolna wnioskuje o dodanie do programu wychowawczego promocji postaw proekologicznych, zgodnie z potrzebami współczesnego świata.

Zdaniem dyrektora plan pracy szkoły, program profilaktyczny i wychowawczy realizowany w szkole pozwala na zachowanie spójności działań wychowawczych. Wszyscy nauczyciele stosują te same zasady, dążą do jednego celu, przyjętego przez całą społeczność szkolną. Pracownicy niepedagogiczni nie są pomijani w dyskusjach na temat pożądanых postaw uczniów. Dyrektor i nauczyciele często zasięgają ich opinii w sprawach wychowawczych, porządkowych oraz organizacyjnych, dzięki czemu czują się nieformalnymi członkami zespołów nauczycielskich. Efektem wspólnych działań jest między innymi to, że sprzęt szkolny jest używany bardzo długo, ponieważ uczniowie nic nie niszczą celowo, a jeśli przypadkiem spowodują jakąś szkodę, to pracownicy niepedagogiczni szybko ją naprawiają, często razem z uczniem lub jego rodzicami. Uczniowie w 87% czują się traktowani w na równi z innymi. Mają też poczucie, że są sprawiedliwie traktowani przez nauczycieli.

Działania wychowawcze są adekwatne do potrzeb uczniów. Wszyscy ankietowani uczniowie uważają, że postawy promowane przez szkołę są zgodne z postawami, które oni uważają za ważne. Nauczyciele systematycznie

diagnozują wychowawcze potrzeby uczniów, używając wypracowanych w szkole narzędzi oraz prowadząc ścisłą współpracę z poradnią psychologiczną – pedagogiczną. Nauczyciele skupiają się na potrzebach uczniów i starają się je zaspakajać, rozwijając na ich wniosek działania profilaktyczne, motywując uczniów do utrzymania aktywności na zajęciach dodatkowych i pozaszkolnych (wyjazdy, wycieczki), stosując do prowadzenia lekcji wychowawczych środki multimedialne. Uczniowie często wyrażają chęć rozmów z lekarzami specjalistami, w ramach programu profilaktyki i szkoła takie spotkania organizuje, starając się gromadzić niezbędne środki.

Zdecydowana większość ankietowanych nauczycieli stwierdziło, że uczniowie uczestniczą w tworzeniu i zmianie działań wychowawczych poprzez:

- wywieranie wpływu na tematykę lekcji wychowawczych,
- opiniowanie i wprowadzanie zmian w planie wychowawczym i profilaktyki,
- wspólne przygotowanie uroczystości szkolnych na przykład połówek i studniówek,
- zgłaszane propozycje wycieczek, biwaków, wyjść do kina, imprez klasowych i szkolnych, akcji charytatywnych, ekologicznych, prozdrowotnych i patriotycznych, zawodów sportowych,
- współdecydowanie o programach wycieczek i biwaków szkolnych,
- współorganizowanie Dnia sportu i Dnia samorządności w szkole.

Uczniowie mogą przedstawiać swoje opinie i pomysły. Wychowawcy chętnie je podchwytyją i pomagają realizować. Zgłaszane przez samorząd uczniowski propozycje brane są pod uwagę, a nauczyciele uważają, że głos uczniów jest bardzo ważny. Zdaniem pedagogów i dyrektora uczniowie mają wpływ na animowanie życia szkoły. **Przykładem może być akcja uświadamiająca o konieczności wyrażania zgody na użycie organów, dla celów ratowania życia innych ludzi. Jednorazowa akcja przerodziła się w systematyczne działanie wpisane do planu wychowawczego szkoły na następne lata.** Zdaniem trójki nauczycieli uczniowie nie biorą udziału w planowaniu i modyfikowaniu działań wychowawczych szkoły. Większość ankietowanych uczniów uważa, że ma wpływ na to, jakie postawy są promowane w szkole. **Rodzice uważają, że nauczyciele promują wśród młodzieży właściwe zachowania, ponieważ nie zgadzają się na nietolerancję i złe zachowanie, zachęcają do integracji, stawiają na pierwszym miejscu kulturą osobistą uczniów, dbają o odpowiedni sposób ubierania.** Zdaniem rodziców uczniów liceum ogólnokształcącego stawia się za wzór dla pozostałych i wymaga więcej.

Poziom spełniania wymagania: A

Wymaganie: *Prowadzone są działania służące wyrównywaniu szans edukacyjnych*

Komentarz:

W szkole prowadzone są działania zwiększające szanse edukacyjne uczniów. Nauczyciele znają możliwości uczniów i indywidualizują proces nauczania. W szkole podejmuje się starania aby umożliwić wszystkim uczniom odniesienie sukcesu.

Przedstawione poniżej argumenty świadczą o średnim stopniu spełniania wymagania.

W szkole prowadzone są działania zwiększające szanse edukacyjne uczniów. W tym celu organizuje się dodatkowe zajęcia i koła zainteresowań, wycieczki przedmiotowe i krajoznawcze, realizuje unijne projekty edukacyjne, współpracuje z uczelniami wyższymi, udziela pomocy psychologicznej i pedagogicznej, wyszukuje programy stypendialne aby wspomóc dzieci z zaniedbanych lub biednych rodzin, współpracuje z Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Caritas oraz Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie. Wymienionymi działaniami objęta jest w miarę potrzeby cała społeczność szkolna.

Zdaniem partnerów społecznych oraz przedstawicieli samorządu w szkole podejmuje się starania, aby umożliwić wszystkim uczniom odniesienie sukcesu szkolnego na miarę ich możliwości. Przykładem są różnorodne inicjatywy podejmowane przez szkołę, pozwalające młodzieży wykazać się na różnych polach. Oferta zajęć edukacyjnych jest bogata i każdy uczeń może rozwijać swoje talenty i predyspozycje. Pedagodzy dają dobry przykład swoim zaangażowaniem, poświęcając młodzieży dużo czasu. Nauczyciele są dla młodzieży autorytetem. Dzięki różnorodnym działaniom dydaktycznym i wychowawczym uczniowie osiągają dobre wyniki egzaminu maturalnego

i zdobywają laury w konkursach i olimpiadach. Nauczyciele przykładają dużą wagę do promocji szkoły i osiągnięć uczniów w prasie i telewizji lokalnej.

Dzięki wszechstronnemu przygotowaniu młodzież odnajduje się w innych środowiskach. Uczniowie szkoły wyjeżdżając wraz z nauczycielami, poza granice kraju, mają okazję zdać egzamin z dorosłości i odpowiedzialności. Są dobrze przygotowani do rozpoczęcia własnej działalności gospodarczej po zakończeniu nauki.

Zdaniem 67% ankietowanych rodziców w szkole podejmuje się starania, by dziecko miało poczucie sukcesu w nauce na miarę jego możliwości, ponieważ nauczyciele mobilizują i motywują uczniów do nauki, doceniają ich starania, pomimo że nieraz przyswojenie partii materiału stwarza trudności oraz chwalą za postępy. Uczniowie zdobywają noty adekwatne do swej wiedzy i są sprawiedliwie oceniani. Różnorodne inicjatywy podejmowane przez szkołę pozwalają młodzieży wykazać się na różnych polach, nie tylko związanych z nauką i realizacją podstawy programowej. Oferta zajęć edukacyjnych jest bogata i każdy uczeń może odnieść sukces na miarę swoich możliwości.

Nauczyciele znają możliwości swoich uczniów. W ankiecie stwierdzają, że diagnozują możliwości edukacyjne wszystkich uczniów (13/16 odpowiadających) oraz większości uczniów (3/16). Wykorzystują w pracy informacje na temat możliwości intelektualnych uczniów, poziomu opanowania przez wiedzy i umiejętności zawartych w podstawie programowej.

Dzięki diagnozie **wiedzą jak zaplanować pracę z uczniem słabym i zdolnym, w jaki sposób zindywidualizować proces edukacyjny, jakie stosować metody i formy pracy w czasie realizacji zajęć.**

Uczniowie osiągają sukcesy edukacyjne na miarę swoich możliwości. Jednak zdaniem dyrektora wyrażonym w wywiadzie, zdarzają się przypadki, że uczniowie zdolni nie osiągają sukcesów na miarę swoich możliwości. Czynnikiem ograniczającym jest brak wsparcia ze strony rodziny (brak rodzica/rodziców ze względu na emigrację zarobkową, brak kontroli nad dzieckiem, brak dobrego kontaktu), trudna sytuacja ekonomiczna (bezrobocie, wielodzietność). Sporadycznie alkoholizm w rodzinie. Partnerzy szkoły i przedstawiciele samorządu lokalnego uznali, że w miejscach, w których mieszkają uczniowie pojawiają się problemy społeczne takie jak: duże bezrobocie i z tym związana emigracja zarobkowa rodziców, alkoholizm, przemoc w rodzinie. Uczniowie dojeżdżają do szkoły z terenów, na których jest słabo rozwinięta infrastruktura drogowa.

W szkole prowadzone są działania uwzględniające indywidualizację procesu edukacji. Nauczyciele indywidualizują proces edukacji poprzez stopniowanie trudności zadań, wskazywanie dodatkowych prac na lekcji i w domu. Słabszym uczniom obniża się wymagania, przydzielając na sprawdzianach łatwiejsze zadania. Licealiści mają możliwość poprawy pracy klasowej na lekcji, aż do skutku, co zdaniem nauczycieli zwiększa szanse edukacyjne. Praca z uczniem o ponadprzeciętnych zdolnościach polega na realizacji dodatkowych godzin zajęć po lekcjach. Nauczyciele twierdzą, że poświęcają dużo czasu wolnego, aby pomagać uczniom. Zdarzają się trudności z ukierunkowaniem ucznia szczególnie uzdolnionego w wielu dziedzinach. Zdaniem dyrektora uczniowie są motywowani do pełnego wykorzystania swoich możliwości. Zachęca się uczniów do ogólnego rozwoju, do rozwijania pasji i zainteresowań, do brania udziału w konkursach, olimpiadach, zawodach sportowych. Większość uczniów twierdzi, że nauczyciele pomagają mi się uczyć, jednak 21% z ankietowanych twierdzi, że nigdy nie słyszało od nauczyciela, że ma szansę opanować trudny materiał. **Rodzice w 59% nie mają poczucia, że w szkole dziecko traktowane jest indywidualnie. Obserwacje lekcji pozwoliły stwierdzić, że połowa nauczycieli nie motywuje uczniów do angażowania się w proces lekcyjny, a nauczyciele w 67% raczej nie dobierają sposobu motywowania, odpowiednio do potrzeb poszczególnych uczniów.**

Poziom spełniania wymagania: C

Wymaganie: *Wykorzystywane są zasoby środowiska na rzecz wzajemnego rozwoju*

Komentarz:

Współpraca szkoły z podmiotami działającymi w środowisku wpływa na rozwój uczniów i proces nauczania. Szkoła współpracuje z instytucjami i organizacjami lokalnymi oraz prowadzi działania, które mają na celu zaspokojenie potrzeb środowiska.

Przedstawione poniżej argumenty świadczą o bardzo wysokim stopniu spełniania wymagania.

Współpraca szkoły z podmiotami działającymi w środowisku wpływa na rozwój uczniów i dobrze przygotowuje do kontynuowania nauki i odnalezienia się na lokalnym rynku pracy. Zdaniem nauczycieli wyrobienie nawyku wspólnego działania, kreatywności, komunikatywności, otwartości wpływa na uspołecznienie młodzieży. **Dzięki współpracy z przedstawicielami środowiska lokalnego możliwe jest pozyskiwanie pomocy materialnej, prawnej, psychologicznej i pedagogicznej. Młodzież rozwija pasję, zainteresowania i zdolności, zaspakaja potrzeby kulturalne, wyrabia umiejętności gospodarowania wolnym czasem, integruje się ze środowiskiem. Rozwojowi uczniów sprzyja poznawanie środowiska lokalnego oraz penetracja ciekawych krajoznawczo i krajoznawczo terenów.** Wiedzę pozwalającą wyciągnąć takie wnioski nauczyciele czerpią z rozmów z uczniami, rodzicami, absolwentami i mieszkańcami.

Zdaniem uczniów nauczyciele motywują do podejmowania inicjatyw, które dają okazję do wielu spotkań z ciekawymi ludźmi mieszkającymi w regionie, pracownikami naukowymi wyższych uczelni, absolwentami szkoły, którzy zrobili karierę oraz z przedstawicielami organizacji działającymi poza szkołą. Licealiści oceniają, że największy wpływ na ich rozwój mają spektakle terapeutycznie wystawiane przez grupy teatralne o ogólnopolskiej renomie i spotkania z interesującymi ludźmi.

Przedstawiciele samorządu i partnerzy szkoły w wywiadzie podkreślali, że absolwenci liceum są cenionymi pracownikami w lokalnych przedsiębiorstwach i urzędach.

Informacje pozyskane z wywiadów i ankiet potwierdzają, że szkoła współpracuje z instytucjami i organizacjami działającymi w środowisku oraz podejmuje inicjatywy na jego rzecz. Najważniejszymi podmiotami, z którymi współdziała społeczność szkoły są:

- **Rada Powiatu Słupckiego** – organ prowadzący szkołę zapewnia bardzo dobre warunki do nauki i rekreacji.
- **Rada Gminy i Miasta Zagórów** – przekazuje środki na realizację programu profilaktycznego, organizację przedsięwzięć kulturalnych i utrzymanie hali sportowo – widowiskowej. Wspólnie ze społecznością szkolną organizuje imprezy i obchody wielu uroczystości patriotycznych.
- **Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Uniwersytet Jagielloński w Krakowie, Uniwersytet Warszawski, Uniwersytet Łódzki** – pracownicy naukowcy uczelni wyższych promują wartość wykształcenia, prowadząc w szkole dla młodzieży i społeczności lokalnej wykłady, prelekcje i doświadczenia z różnych dziedzin wiedzy oraz uświetniają obchody dnia patronów szkoły w ramach projektu „Odkrywamy braci Kostaneckich”.
- **Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Słupcy** – pomaga w realizacji programu profilaktyki.
- **Rejonowy Klub Polskiego Czerwonego Krzyża w Słupcy** – organizuje w szkole rejonowy etap Mistrzostw Pierwszej Pomocy PCK. Głównym celem mistrzostw jest przygotowanie młodzieży do udzielania pierwszej pomocy oraz propagowanie idei ratownictwa wśród młodzieży i społeczeństwa, a także ujednoczenie standardów udzielania pierwszej pomocy.
- **Miejski Ośrodek Sportowy w Słupcy** – współpracuje przy organizowaniu gminnych i powiatowych zawodów sportowych.
- **Gminny Ośrodek Kultury w Zagórowie** – współdziała w organizacji wielu imprez kulturalnych i patriotycznych, angażuje młodzież w życie społeczności.
- **Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska”** – przekazuje produkty spożywcze potrzebne do organizacji

impresz szkolnych, a także udziela pomocy charytatywnej uczniom szkoły.

- **Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Słupcy** – udziela pomocy uczniom i nauczycielom w rozwiązywaniu problemów rozwojowych, wspomaga rodziców w wychowaniu dzieci,
- **Ochotnicza Straż Pożarna w Zagórowie** – pomaga w realizacji programu wychowawczego poprzez prowadzenie szkoleń i pokazów dla uczniów oraz udostępnianie sprzętu,
- **Stowarzyszenie „Unia nadwarciańska”** – organizuje Ekspedycje nadwarciańskie oraz biwaki, podczas których młodzież poznaje walory swojego regionu oraz Ogólnopolski Festiwal Kultury Słowiańskiej i Cysterskiej w Łądzie nad Wartą, w którym bierze udział społeczność szkolna,
- **„Dobrodzieje i Darczyńcy”** – osoby prywatne, lokalni przedsiębiorcy lub instytucje wspierające szkołę finansowo lub rzeczowo – grupa osób oferujących pomoc przy realizacji przedsięwzięć ujętych w programie wychowawczym i profilaktycznym szkoły.
- **Teatr Publicystyczny „Kurtyna” z Krakowa** - wystawia w szkole spektakle profilaktyczne, bardzo wysoko oceniane przez uczniów.
- **Gimnazjum im. Królowej Jadwigi w Zagórowie** – nauczyciele gimnazjum i liceum ogólnokształcącego wspólnie organizują międzyszkolne zawody i imprezy sportowe.
- **Pan Jacek Musiatowicz** - prowadzi spektakle profilaktyczne, aby podzielić się z młodzieżą i pedagogami refleksjami na temat szkodliwości picia alkoholu i zażywania narkotyków.

Szkoła zbiera informacje na temat potrzeb i możliwości otoczenia, w którym funkcjonuje prowadząc obserwacje i rozmowy. Na podstawie analizy zebranych danych stara się podejmować działania mające na celu zaspokojenie potrzeb środowiska. W szkole odbywa się wiele imprez sportowych organizowanych dla lokalnego środowiska. Hala sportowa i boisko szkolne wykorzystywana jest do organizowania zajęć z aerobiku dla dorosłych, rozgrywek wiejskich amatorskich drużyn piłkarskich, biegów przełajowych; chętnym udostępnia się siłownię. Zajęcia sportowe cieszą się dużym zainteresowaniem społeczności lokalnej. Szkoła współorganizuje i uczestniczy w gminnych i powiatowych uroczystościach patriotycznych i wydarzeniach kulturalnych, na przykład uroczystości ku czci uchwalenia Konstytucji 3 Maja lub z okazji obchodów Dnia Niepodległości 11 listopada. Uczniowie zapraszani są do aktywnego udziału w organizacji Dni Miasta Zagórowa oraz wielu uroczystościach miejsko – gminnych. Obsługują nagłośnienie, przygotowują i wykonują, w porozumieniu z władzami miasta, program artystyczny. Uczniowie szkoły są wolontariuszami w Ośrodku Rehabilitacyjno – Edukacyjno – Wychowawczym w Michalinowie Oleśnickim, biorąc aktywny udział w Warsztatach Terapii Zajęciowej. Zdaniem rodziców szkoła zaspakaja ważne potrzeby społeczności lokalnej, organizując imprezy masowe na boisku lub w sali gimnastycznej. Nauczyciele w swoich wypowiedziach podkreślają, że są animatorami kultury dla społeczności miejsko – gminnej. Grupa pedagogów zorganizowała Dni Ziemi dla ludzi niepełnosprawnych, zaspakaja potrzebę usportowienia, organizując zajęcia sportowe dla dzieci z przedszkola i uczniów okolicznych gimnazjów. Uczniowie w ramach projektu unijnego „Wymyślmy atrakcje, podnosimy atrakcyjność regionu” wyszukują atrakcje regionalne oraz ciekawych ludzi mieszkających w okolicy, popularyzując ich osiągnięcia i dokonania. Uczniowie realizują działania prozdrowotne polegające na pokazach udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej dla mieszkańców gminy Zagórow oraz prowadzą akcję „Drugie życie”, polegającą na propagowaniu w środowisku idei transplantologii, po wypadku, któremu uległ ich kolega. Rodzice organizują bal sylwestrowy dla społeczności lokalnej. Szkoła pomaga zdolnym uczniom przydzielając stypendia oraz oferując pomoc psychologiczną, prawną i finansową w trudnych sytuacjach rodzinnych. Zdaniem partnerów i przedstawicieli samorządu szkoła wszechstronnie zaspakaja potrzeby edukacyjne, wychowawcze, poznawcze oraz kształtuje pozytywne postawy obywatelskie, patriotyczne i społeczne. Prowadzona przez uczniów akcja „Sprzątanie świata” bardzo dobrze przyczynia się do poprawy stanu sanitarnego gminy.

Na szczególną uwagę zasługuje wybór patronów szkoły, który został podyktowany chęcią pozyskania dla młodzieży wzorca ze środowiska lokalnego i przybliżenia idei kształcenia się przez całe życie. Wybitni uczeni w dziedzinie chemii, medycyny i ekonomii oraz zasłużony dla rozwoju regionu rolnik są dla społeczności szkolnej przewodnikami w wychowaniu i zdobywaniu wiedzy przydatnej w dorosłym życiu. Swym przykładem zachęcają do osiągania sukcesów w nauce, rozwijania zainteresowań i talentów oraz podejmowania inicjatyw na rzecz środowiska. **W ramach projektu „Odkrywamy braci Kostaneckich” szkoła prowadzi aktywną współpracę z Uniwersytetem im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Uniwersytetem Jagiellońskim w Krakowie, Uniwersytetem Warszawskim, Uniwersytetem Łódzkim. Pracownicy naukowcy uczelni wyższych promują wartość wykształcenia, prowadzą w szkole dla młodzieży wykłady, prelekcje i doświadczenia z różnych dziedzin wiedzy oraz uświetniają obchody dnia patronów szkoły.**

Poziom spełniania wymagania: A

Szkoła przygotowuje do dalszej edukacji i funkcjonowania na rynku pracy. Wykorzystuje do tego celu informacje o losach absolwentów i podejmuje współpracę z nimi.

Przytoczone poniżej argumenty wskazują, że informacje o losach absolwentów są wykorzystywane do przygotowania uczniów do dalszej edukacji i funkcjonowania na rynku pracy. Oferta szkoły jest dostosowana do aktualnych potrzeb.

Z informacji pochodzących od uczniów, rodziców i nauczycieli wynika, że szkoła dobrze przygotowuje do dalszej edukacji. Wszyscy uczniowie uważają, że kończąc liceum ogólnokształcące nie potrzebują dodatkowych zajęć organizowanych poza szkołą oraz korepetycji, aby zapewnić sobie możliwość dalszej nauki w szkołach i wyższych uczelniach. Takie zdanie wyraża również 88% nauczycieli.

Zdaniem rodziców, dyrektora i nauczycieli, szkoła dobrze przygotowuje do funkcjonowania na rynku pracy. Wszystkie działania ujęte w programie wychowawczym szkoły zmierzają do przygotowania uczniów do podjęcia nowej roli życiowej pracownika lub pracodawcy. W szkole odbywają się konkursy na temat przedsiębiorczości i działania małych firm, wykłady, prelekcje, prezentacja zawodów i kierunków kształcenia, spotkania z ciekawymi ludźmi. Działala Uczniowskie Centrum Planowania Kariery, organizowane są wyjazdy na targi edukacyjne, przeprowadza się doświadczenia uświadamiające uczniom, jakie korzyści przynosi wykształcenie matematyczne i techniczne, dla dobrego funkcjonowania w społeczeństwie wiedzy. Zdaniem wszystkich partnerów i przedstawicieli samorządu oferta szkoły jest dostosowana do potrzeb obecnego rynku pracy. Szkoła organizuje Dzień absolwenta. Zaprasza swoich byłych uczniów, aby promowali kierunki kształcenia oraz zawody preferowane na rynku pracy. W opinii dyrektora szkoła często współpracuje z absolwentami, którzy promują atrakcyjne kierunki kształcenia oraz uczelnie wyższe i szkoły pomaturalne. Absolwenci organizują ekspedycje dla uczniów w Nadwarciańskim Parku Krajobrazowym, wykłady otwarte dla społeczności lokalnej na temat osiągnięć braci Kostaneckich, pomagają w organizowaniu uroczystości szkolnych i środowiskowych (Święto Patrona, imprezy o charakterze proekologicznym i patriotycznym). Wspomnienia absolwentów zostały zamieszczone w wydanej monografii. Ankietowani nauczyciele opisali formy współpracy z absolwentami szkoły. Są oni zapraszani na lekcje wychowawcze. Podczas tych spotkań opowiadają uczniom o swoich losach po skończeniu liceum i osiągnięciach, przekazują informację na temat uczelni wyższych, ciekawych kierunków kształcenia oraz tendencjach rozwoju rynku pracy. Nauczyciele spotykają się ze „swoimi” absolwentami, którzy aktualnie studiują w Akademii Wychowania Fizycznego w Poznaniu i we Wrocławiu. Przekazują im materiały niezbędne do egzaminów. Podczas praktyk zawodowych przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela, obserwują ich zajęcia, pomagają w przygotowywaniu konspektów na lekcje. Mają bezpośredni kontakt z wieloma absolwentami, dzięki czemu dostają informację zwrotną o szkole, poziomie nauczania, ale także dowiadują się o możliwościach rozwoju na dalszych etapach edukacji. Szkoła pozyskuje od byłych uczniów informację zwrotną o poziomie nauczania oraz obrazie szkoły. Współpraca dotyczy także działań na rzecz absolwentów, którzy odbywają w szkole praktyki studenckie lub staże. Należy jednak zwrócić uwagę, że 44% nauczycieli uważa, że współpraca ta jest sporadyczna. **Z przeprowadzonego badania wynika, że 37% rodziców uznaje, że będzie musiała zapewnić dzieciom dodatkową pomoc w formie korepetycji, a 12% nauczycieli jest zdania, że uczniowie muszą korzystać z pomocy, udzielanej poza szkołą, aby zapewnić sobie możliwość dalszej nauki w szkołach policealnych lub uczelniach wyższych.** Stanowi to o niespełnieniu wymagania na poziomie wysokim, w części dotyczącej przygotowania uczniów do dalszego kształcenia.

Poziom spełniania wymagania: C

Zdaniem rodziców i przedstawicieli lokalnego środowiska szkoła dba o jakość edukacji oraz promuje w lokalnej społeczności wartość uczenia się przez całe życie.

Przedstawione poniżej argumenty świadczą o wysokim stopniu spełniania wymagania.

Zdaniem 95% rodziców, partnerów szkoły i samorządu szkoła dba o jakość nauczania. Wszyscy uczniowie przystąpili do egzaminu maturalnego i go zdali. Powszechny jest udział uczniów w konkursach i olimpiadach przedmiotowych, w których osiągnęte są sukcesy i dobre wyniki. Zdarza się uzyskiwanie indeksów na studia w wyniku wygranych konkursów lub olimpiad. Uczniowie zdobywają laury w zawodach sportowych. Rodziców cieszy duża aktywność uczniów w rozwijaniu talentów, pasji i zainteresowań.

Szkoła prowadzi działania informacyjne dotyczące oferty edukacyjnej, podejmowanych działań i osiągniętych wyników. Dyrektor wskazał, że źródłem informacji o szkole jest strona internetowa, ulotki informacyjne dla rodziców, film promocyjny nakręcony przez uczniów, we współpracy z nauczycielami, monografia szkoły. W ramach promocji szkoły w środowisku lokalnym uczniowie i nauczyciele odwiedzają lokalne gimnazja oraz organizują drzwi otwarte w szkole. Szkoła na bieżąco upowszechnia informacje dotyczące rekrutacji, wyników z egzaminów zewnętrznych, organizowanych wycieczek, koncertów i spektakli profilaktycznych „Szanuj Życie”, współpracy uczniów z domem pomocy społecznej przy organizacji pleneru „Rytmy Ziemi”. Na stronie internetowej, prezentowane są aktualne informacje o wydarzeniach z życia szkoły i osiągnięciach uczniów. Ostatnie dotyczą organizowanych w szkole Mistrzostw Powiatu w Indywidualnych Biegach Przełajowych, Inauguracji Sportowego Roku Szkolnego 2011/2012 w powiecie słupeckim, wyborach przewodniczącego samorządu uczniowskiego, osiągnięć uczniów w Mistrzostwach Powiatowych w Drużynowym Tenisie Stołowym Chłopców. Strona internetowa szkoły posiada aktualizowane zakładki, które odnoszą się do historii, postaci braci Kostaneckich – patronów szkoły, bazy dydaktycznej i sportowej, osiągnięć uczniów, wyników rekrutacji, prawa szkolnego, kadry pedagogicznej i form kontaktu. Na stronie głównej znajdują się informacje o Funduszu Stypendialnym Towarzystwa Samorządowego oraz udziale szkoły w programie Leonardo da Vinci. Szkoła regularnie prezentuje się w lokalnych mediach (ogłoszenia i artykuły w prasie lokalnej, audycje radiowe, udział w programach telewizji lokalnej). Rodzice i przedstawiciele lokalnego środowiska znają osiągnięcia szkoły i jej uczniów. Wszyscy partnerzy społeczni pytani, czy szkoła informowała o osiągnięciach swoich uczniów i nauczycieli stwierdzili, że uzyskali wiadomości o sukcesach uczniów w olimpiadach przedmiotowych, sukcesach uczniów w zawodach i imprezach sportowych, nagrodach i wyróżnieniach przyznawanych nauczycielom i innym pracownikom szkoły, przyznaniu uczniom stypendiów naukowych. W ocenie rodziców informacje na temat osiągnięć szkoły są aktualne, wyczerpujące, zrozumiałe, ciekawe i interesujące. Przekazywane są na wywiadówkach, spotkaniach z rodzicami, indywidualnie przez nauczycieli i wychowawców oraz dyrekcję, a także poprzez stronę internetową szkoły. Dwóch rodziców stwierdziło, że "nie interesuję się osiągnięciami szkoły, że informacja jest słaba".

Szkoła informuje o celowości i skuteczności swoich działań. Prawie wszyscy ankietowani nauczyciele odpowiedzieli, że informują rodziców o celu wychowawczym i edukacyjnym realizowanych działań. Potwierdzeniem opinii nauczycieli jest wynik ankiety skierowanej do rodziców, którzy przede wszystkim wymieniają otrzymywane informacje o celach wychowawczych (47/75 wskazań) i edukacyjnych (33/75 wskazania), które chce realizować szkoła.

Rodzice i przedstawiciele lokalnego środowiska postrzegają szkołę jako dbającą o relacje z lokalnym środowiskiem. Zdaniem partnerów szkoły i samorządu terytorialnego oraz 98% ankietowanych rodziców, nauczycielom i innym pracownikom szkoły zdecydowanie zależy na aktywnej współpracy.

Szkoła prowadziła działania edukacyjne dla dorosłych, promujące wartość uczenia się przez całe życie, do których należały konkursy, spotkania z ciekawymi ludźmi, konsultacje i debaty angażujące członków lokalnej społeczności, akcje społeczne i informacyjne. Spotkania dotyczyły wiedzy rolniczej, bieżących oddziaływań wychowawczych i profilaktycznych, na temat zagrożenia jakie niosą dopalacze lub nowe odmiany grypy, z policjantami na temat bezpiecznego zachowania uczniów dojeżdżających do szkoły własnymi pojazdami. W planie finansowym szkoły zagwarantowano środki na stypendia dla uczniów osiągających wysokie wyniki w nauce. Ankietowani rodzice wskazali działania edukacyjne dla rodziców lub innych dorosłych prowadzone w szkole. Były to spotkania z ciekawymi ludźmi, działania informacyjne, szkolenia, kursy i warsztaty, akcje społeczne, projekty edukacyjne. Trójka ankietowanych rodziców wskazała na konsultacje i debaty angażujące członków lokalnej społeczności.

Z przeprowadzonego badania wynika, że jakość edukacji jest w szkole promowana na wysokim poziomie.

Poziom spełniania wymagania: B

Rodzice biorą udział w podejmowaniu decyzji i uczestniczą w działaniach dotyczących życia szkoły oraz mają na nie wpływ. Szkoła wspiera rodziców w wychowaniu dzieci. Rodzice mają spójne z nauczycielami spojrzenie na sprawy wychowawcze, są informowani o sukcesach i trudnościach, na jakie ich dziecko napotyka w szkole.

Przedstawione poniżej argumenty świadczą o wysokim poziomie spełniania wymagania

Szkoła wspiera rodziców w wychowaniu dzieci. W widocznym miejscu w szkole wywieszono informacje o godzinach dyżurów nauczycieli i dyrektora, o możliwości uzyskania pomocy doradcy zawodowego oraz numery telefonów i adresy mailowe. Z ankiety dla rodziców, w której wzięło udział 75 respondentów wynika, że szkoła oferuje różne formy wsparcia wychowawczego. Zdaniem rodziców najbardziej pomocne jest udzielanie rad i wsparcia przez nauczycieli lub wychowawców w sytuacjach problemowych. Połowa rodziców najchętniej korzysta z doradztwa w ramach indywidualnych lub grupowych spotkań z nauczycielem lub wychowawcami. Rodzice cenią sobie również udział w warsztatach psychologicznych doskonalących umiejętności wychowawcze oraz pomoc poradni psychologiczno-pedagogicznej. Na uwagę zasługuje fakt, że w szkole nie powołano psychologa ani pedagoga, a 22 rodziców wskazało, że często korzysta z pomocy pedagoga szkolnego. Z przeprowadzonych rozmów wynika, że nieformalną funkcję pedagoga szkolnego skutecznie pełni jeden z nauczycieli, posiadający odpowiednie przygotowanie zawodowe.

Rodzice dzielą się opiniami na temat pracy szkoły oraz procesu nauczania, najczęściej podczas wywiadówek i indywidualnych rozmów w ramach wyznaczonych godzin spotkań dla rodziców, a także sporadycznie podczas przerw i „okienek”. Zdarza się również, że rodzice wyrażają swoje opinie przy okazji uroczystości i imprez szkolnych lub klasowych. W czterech przypadkach rodzice wskazali, że rozmawiali z czasie wizyty nauczyciela w ich domu. Zdaniem 84% rodziców nauczyciele poświęcają im odpowiednią ilość czasu, a w szkole stworzono możliwości do dzielenia się przez rodziców opiniami na temat funkcjonowania szkoły. Należy jednak zauważyć, że 13 rodziców uważa, że szkoła raczej nie stworzyła takich warunków, a 5 że zdecydowanie nie.

Opinie pozyskane od rodziców mają wpływ na działania szkoły. Z analizy wyników ankiety dla rodziców, w której wzięło udział 69 respondentów, wynika, że 59 uważa, że ich opinie są brane pod uwagę, w tym 10 zdecydowanie tak, a grupa 10 rodziców wskazała, że szkoła nie korzysta z ich opinii, w tym dwójka rodziców wybrała odpowiedź - zdecydowanie nie. Rodzice podali przykłady działań szkoły, na które mieli wpływ:

- przyjmowanie do realizacji Programu Wychowawczego Szkoły i Programu Profilaktyki,
- opiniowanie wyboru podręczników,
- planowanie organizacji dni patronów szkoły,
- organizację balu sylwestrowego,
- wybór ubezpieczyciela,
- tematykę szkoleniową spotkań z rodzicami,
- organizacja imprez szkolnych (studniówka, połowinki, wigilie klasowe),
- udział w finansowaniu różnych akcji (spotkania integracyjne przy grillu dla poszczególnych klas, zabawa przy grillu na zakończenie akcji sprzątanie świata),
- organizacja dojazdu uczniów do szkoły,
- skrócenie czasu przerw,
- zakup rolet do klas i instrumentów dla zespołu muzycznego,
- opiniowanie pracy nauczycieli przed dokonaniem przez dyrektora oceny dorobku zawodowego,
- określanie form pomocy przy przygotowaniu stoiska szkoły na Targi Edukacyjne w Poznaniu,
- opiniowanie realizowanych przez szkołę projektów unijnych
- dysponowanie środkami finansowymi z funduszu pomocy szkole.

Wszyscy ankietowani nauczyciele potwierdzają korzystanie z opinii rodziców w różnych sprawach. Dyrektor na wszystkich apelach i wywiadówkach prosi młodzież, aby zapraszała rodziców na uroczystości organizowane przez szkołę. Zdaniem nauczycieli rada rodziców jest otwarta na wszelkie propozycje. Rodzice stwierdzili, że wspierają swoje dzieci organizacyjnie i finansowo w podejmowanych przez nie akcjach, i w ten sposób włączają się w działania szkoły.

Rodzice uczestniczą w: obchodach dnia patrona, Dnia Edukacji Narodowej, akcji sprzątanía świata, obchodach Dnia absolwenta, w czasie którego wręczane są nagrody dla rodziców najbardziej zaangażowanych we współpracę ze szkołą, uroczystościach z okazji rozpoczęcia i zakończenia roku szkolnego. Biorą udział w wywiadówkach, spotkaniach indywidualnych z nauczycielami i wychowawcami, w spotkaniach z ciekawymi ludźmi i różnymi instytucjami działającymi na rzecz szkoły, w podsumowaniu olimpiad i konkursów. Uczestniczą w przygotowaniu poczęstunku na imprezy szkolne. W czasie ferii zorganizowali ognisko z pieczonymi kielbaskami i kulig. Działania przeważnie podejmuje rada rodziców i trójki klasowe, chociaż w miarę potrzeb włączają się inni. Rodzice wspierają finansowo wyjazdy edukacyjne lub pomagają w opiece nad dziećmi. Rodzice wspomagają szkołę w pielęgnacji zieleni. Ojciec uczennicy osobiście sadził dąb na cześć patrona szkoły. Rada Rodziców przykłada dużą wagę do przygotowania balu sylwestrowego dla wszystkich mieszkańców gminy w celu wsparcia finansowego szkoły i uczniów. Tylko w sześciu przypadkach ankietowani rodzice stwierdzili, że nie brali udziału w żadnych działaniach.

Rodzice są informowani o rozwoju swoich dzieci. Zdaniem wszystkich nauczycieli rodzice są w wystarczającym stopniu informowani o sukcesach i trudnościach ich dzieci. **Rodzice twierdzą, że mają z nauczycielami spójne spojrzenie na sprawy wychowawcze. Wychowawcy klas utrzymują ciągły kontakt z rodzicami. Często ich szybka interwencja pozwala zapobiegać pojawiającym się problemom. Nauczyciele pomagają w wychowaniu dzieci informując o zaległościach w nauce, o absencji na lekcjach, pomagają na bieżąco rozwiązywać pojawiające się trudności. Rodzice akcentują, że mają zaufanie do nauczycieli i nie czują dystansu z ich strony.** W opinii 90% rodziców są oni wystarczająco informowani i przez szkołę na temat sukcesów swojego dziecka oraz trudności, na jakie napotyka w szkole.

Poziom spełniania wymagania: B

Wymaganie: *Funkcjonuje współpraca w zespołach*

Komentarz:

Zespoły nauczycieli z zaangażowaniem rozwiązują problemy i analizują efekty swojej pracy. Doskonają metody i formy współpracy między sobą.

Przedstawione argumenty świadczą o średnim stopniu spełnienia wymagania.

Zdaniem dyrektora nauczyciele są zaangażowani w pracę zespołów. Z informacji uzyskanych od 16 ankietowanych nauczycieli wynika, że wszyscy nauczyciele angażują się w pracę:

- zespołu wychowawczego i profilaktycznego (11/16),
- zespołu do spraw ewaluacji (9/16),
- zespołu do spraw organizacji imprez szkolnych (8/16),
- zespołu metodycznego, którego zadaniem jest analizowanie i wdrażanie metod pracy z uczniem (7/16),
- zespołu programowego powołanego do pracy nad treściami nauczania (7/16),
- zespołu do spraw współpracy z otoczeniem zewnętrznym szkoły (6/16),
- zespołu doskonalenia zawodowego nauczycieli (4/16),
- zespołu do spraw zarządzania, planowania i organizacji działalności szkoły (3/16).

Jeden z nauczycieli stwierdził, że nie jest zaangażowany w pracę żadnego zespołu.

W opinii dyrektora, nauczyciele skutecznie współdziałają ze sobą w realizacji przedsięwzięć na rzecz rozwoju uczniów i szkoły. W przypadkach, kiedy występują sytuacje trudne, nauczyciele omawiają nie tylko zaistniały problem, ale także analizują jego przyczyny i poszukują sposobów jego rozwiązania. Zdaniem dyrektora, dzięki skutecznej i aktywnej współpracy całego grona pedagogicznego, wszystkie pojawiające się problemy wychowawcze i dydaktyczne są rozwiązywane na bieżąco.

Dyrektor w ankiecie stwierdza, że zespoły działające w szkole, dokonując analizy efektów swojej pracy stosują regularnie procedury ewaluacyjne. Potwierdza to zdecydowana większość ankietowanych nauczycieli (14/16). Dwóch ankietowanych nauczycieli twierdzi, że dokonuje spontanicznej refleksji, po zakończeniu jakiegoś etapu pracy. Oceny i refleksje dotyczące efektów działań pojawiają się spontanicznie w momencie stwierdzenia błędów i trudności.

Jednak nauczyciele uczestniczący w wywiadzie, na pytanie dotyczące sposobów analizy efektów pracy zespołów, nie podali żadnego przykładu.

Opierając się na analizie efektów pracy, nauczyciele wspólnie planują działania szkoły. Wszyscy nauczyciele twierdzą, że całość lub większość planowania opiera się na analizie efektów pracy zespołów. Wskazują przykłady modyfikacji programu profilaktyki, polegającej na dodaniu tematyki walki z nikotynizmem, alkoholizmem, dopalaczami i narkotykami, zmianę narzędzi do przeprowadzania ewaluacji wewnętrznej, zwiększenie częstotliwości przeprowadzenia testów diagnostycznych oraz zmianę metod przygotowania licealistów do egzaminu zewnętrznego, rozszerzenie oferty konkursów dla młodzieży.

Zdecydowana większość (15/16) ankietowanych nauczycieli często korzysta z pomocy koleżanek i kolegów w rozwiązywaniu problemów. W wywiadzie nauczyciele podali przykłady sytuacji, w których odwołują się do ich pomocy. Dotyczy ona rozwiązywania problemów wychowawczych, opracowywania nowych metod i technik pracy dydaktycznej, dzielenia się pomocami naukowymi służącymi do prowadzenia lekcji, wspólnego przygotowywania materiałów do zajęć, wybierania konkursów dla uczniów.

Nauczyciele uczestniczyli w warsztatach dotyczących tworzenia narzędzi badawczych do ewaluacji wewnętrznej oraz szkoleniu wewnętrznym dotyczącym współpracy. Potwierdzają to zapisy w protokole z posiedzenia Rady Pedagogicznej oraz zapisy w dziennikach lekcyjnych dotyczące współpracy nauczycieli przy omawianiu tematyki "Dopalacze niebezpieczne związki – rozpoznawanie objawów po zażyciu dopalaczy". W opinii dyrektora, a także większości nauczycieli uczestnictwo w tych szkoleniach jest przydatne w praktyce. Pracownicy niepedagogiczni w wywiadzie stwierdzili, że nigdy nie uczestniczyli w szkoleniach dotyczących doskonalenia pracy zespołowej. Ich zdaniem w szkole nie przeprowadza się wspólnych szkoleń z tego zakresu dla nauczycieli i pracowników niepedagogicznych.

Poziom spełniania wymagania: B

Wymaganie: *Sprawowany jest wewnętrzny nadzór pedagogiczny*

Komentarz:

Ewaluacja wewnętrzna w szkole realizowana jest przy dużym zaangażowaniu nauczycieli. Dyrektor szkoły wyznacza nauczycieli do udziału w realizacji ewaluacji wewnętrznej. Wynikające z niej wnioski przyczyniają się do zmian w funkcjonowaniu szkoły.

Przedstawione poniżej argumenty świadczą o średnim poziomie spełniania tego wymagania.

Dyrektor szkoły angażuje nauczycieli do udziału w realizacji ewaluacji wewnętrznej o czym świadczą informacje uzyskane od dyrektora szkoły oraz nauczycieli. Dyrektor w wywiadzie wymienił działania, które podejmował w celu zaangażowania nauczycieli do prowadzenia ewaluacji wewnętrznej. W tym celu został zorganizowany cykl szkoleń z zakresu prowadzenia i wykorzystywania wyników ewaluacji wewnętrznej, tworzenia narzędzi służących do prawidłowego przeprowadzania ewaluacji oraz powołanie zespołu ds. ewaluacji. Odpowiedni zapis świadczący o powołaniu takiego zespołu znajduje się w protokolarzu Rady Pedagogicznej. Dyrektor określił cele i idee przeprowadzania ewaluacji wewnętrznej, ukazał nauczycielom pozytywne strony tej formy sprawowania nadzoru pedagogicznego. Na uwagę zasługuje fakt, że zaangażowanie w przeprowadzaniu czynności ewaluacyjnych promowane jest przez dyrektora nagrodami lub wyższym dodatkiem motywacyjnym. Nauczyciele zgodnie potwierdzili swoje zaangażowanie w ewaluację wewnętrzną. Stwierdzili, że ewaluacja jest niezbędna i robi się ją dla poprawienia jakości pracy szkoły i własnej pracy (14 wskazań). W ocenie stopnia zaangażowania większość respondentów stwierdza, że angażuje się w wystarczającym stopniu (60%) i w wysokim stopniu (33.33%). Jeden nauczyciel stwierdził, że praca w zespołach niezbyt go angażuje. Wszyscy nauczyciele biorący udział w badaniu opisali, na czym polega ich osobiste zaangażowanie w ewaluację wewnętrzną. Najczęściej wymieniane to:

- tworzenie i analiza ankiet,
- analiza poziomu wiedzy i umiejętności uczniów,
- analiza dokumentacji szkolnej,
- analiza metod i form pracy oraz opracowanie raportu z ewaluacji wewnętrznej,
- analiza wywiadów i praca w zespole przedmiotowym,
- analiza realizacji programów nauczania,
- udział w wewnątrzszkolnym doskonaleniu zawodowym.

Wyniki wewnętrznego nadzoru pedagogicznego są wykorzystywane do planowania pracy szkoły. Dyrektor potwierdza, że wnioski z nadzoru pedagogicznego za poprzedni rok szkolny stanowią jedną z podstaw konstruowania planu nadzoru. **Systematyczna kontrola dokumentacji przebiegu nauczania, obserwacje zajęć pod kątem stosowanych metod pracy i wykorzystania czasu pracy na lekcji wykazała, że nauczyciele stosują mało metod aktywizujących na lekcjach, rzadko wykorzystują pomoce dydaktyczne i są mało zaangażowani w proces lekcyjny, a także nie angażują uczniów w pracę na lekcji.** Spostrzeżeń te spowodowały, że zaplanowano między innymi szkolenia dla nauczycieli dotyczące stosowania aktywizujących metod nauczania. Na podstawie protokołu z posiedzenia rady pedagogicznej, który dotyczy sprawozdania ze sprawowanego nadzoru pedagogicznego oraz realizacji planu pracy szkoły za rok szkolny 2010/2011 można stwierdzić, że zostały opracowane i przedstawione wnioski z ewaluacji wewnętrznej, dotyczące Wewnątrzszkolnego Systemu Oceniania:

- uczniowie dobrze znają system oceniania w szkole,
- stosowane oceny zgodne są z obowiązującym systemem nauczania,
- wszystkie oceny są precyzyjnie umotywowane,
- nauczyciele oceniają w sposób systematyczny,
- wykorzystywana jest pełna skala ocen,
- motywuje się uczniów do pracy.

Dodatkowo postanowiono zmienić sposób prowadzenia lekcji, podnieść jakość i atrakcyjność zajęć poprzez stosowanie metod aktywizujących oraz wykorzystywać dostępne pomoce dydaktyczne.

W opinii 15% uczniów, ocena rzadko motywuje ich do większego wysiłku. W celu pozyskania informacji zwrotnej, przeprowadzono ankietę skierowaną do uczniów, której wyniki dokładnie przeanalizowano. Badano w ten sposób zaangażowanie uczniów i nauczycieli podczas lekcji, na zajęciach pozalekcyjnych oraz różnorodność stosowanych przez nauczycieli metod i form pracy. Do planu pracy na kolejny rok szkolny został wprowadzony wniosek dotyczący poprawności i systematyczności prowadzenia dokumentacji szkolnej oraz form i metod pracy nauczycieli na lekcjach. Podczas wywiadu nauczyciele podali przykłady uwzględnienia wniosków płynących z wewnętrznego nadzoru pedagogicznego przy tworzeniu planu pracy szkoły. Wymienili działania, które dotyczą ich pracy: częściej stosują metody aktywizujące, dyscyplinują uczniów na lekcjach, optymalnie wykorzystują czas lekcji, dokonują podsumowania każdej lekcji, systematycznie wypełniają dokumentację przebiegu nauczania.

Ewaluacja wewnętrzna prowadzona jest z udziałem zespołów nauczycieli, co znajduje potwierdzenie w informacjach pochodzących od nauczycieli i dyrektora szkoły. Na pytanie skierowane w ankiecie do nauczycieli - Czy uczestniczy Pan(i) w pracach zespołu(ów) prowadzących wewnętrzną ewaluację pracy szkoły?, 13/16 biorących udział w badaniu odpowiedziało - tak, natomiast 3 osoby stwierdziły, że nie pracują w zespole do spraw ewaluacji wewnętrznej. W tym samym badaniu ankietowym nauczyciele w większości 15/16 potwierdzili fakt powołania zespołu, który przygotowuje plan ewaluacji wewnętrznej. Nauczyciele, w badaniu ankietowym stwierdzili zgodnie, że wnioski płynące z nadzoru pedagogicznego są w pełni uwzględniane (9/16 wskazań) lub są uwzględniane w dużym zakresie (7/16). Nauczyciele podawali przykłady zmian w funkcjonowaniu szkoły wprowadzonych na podstawie wniosków z wewnętrznego nadzoru pedagogicznego dotyczące wykorzystywanie środków multimedialnych „zdarzają się sytuacje, że czasami trzeba ustawiać się po nie w kolejce”, nawiązywanie kontaktów z uczelniami wyższymi w celu zindywidualizowania pracy z uczniem zdolnym, dostosowanie wymagań do możliwości ucznia, rozszerzenie oferty edukacyjnej szkoły o dodatkowe zajęcia pozalekcyjne i edukacyjne, skuteczne wprowadzanie aktywizujących metod nauczania (meta plan, burza mózgów, metoda projektów).

Potwierdzeniem wprowadzania zmian w funkcjonowaniu szkoły na podstawie wniosków z wewnętrznego nadzoru pedagogicznego jest również wypowiedź dyrektora szkoły, który wymienia najważniejsze zmiany, które z pewnością wpływają na poprawę nauczania:

- comiesięczna kontrola dzienników, wcześniej było to robione raz na kwartał,
- obserwacja zajęć pod kątem zgodności planu dydaktycznego z podstawą programową,
- stosowanie metod aktywizujących i analizowanie ich skuteczności,
- stosowanie zasady nadrabiania zaległości spowodowanych nieobecnością nauczyciela,
- kontrola stopnia realizacji podstawy programowej, co związane jest z usprawiedliwionymi nieobecnościami nauczycieli.

Należy jednak zauważyć, że nie wszystkie wnioski wynikające z prowadzonego przez dyrektora nadzoru pedagogicznego zostały przez nauczycieli wprowadzone i wdrożone do praktyki szkolnej.

Poziom spełniania wymagania: C

Warunki lokalowe szkoły, jak również wyposażenie pracowni w nowoczesny sprzęt sprzyjają realizacji podstawy programowej i przyjętych programów nauczania. Na wysoką ocenę zasługuje bardzo dobra współpraca dyrektora szkoły z przedstawicielami samorządu powiatowego i gminnego, prowadząca do stworzenia bardzo dobrych warunków do nauki i rekreacji w liceum ogólnokształcącym.

Przedstawione poniżej argumenty wskazują na bardzo wysoki stopień spełniania wymagania.

Warunki lokalowe szkoły są wystarczające do realizowania podstawy programowej i przyjętych w szkole programów nauczania. Tezę tę potwierdza również dyrektor szkoły, 15/16 nauczycieli wyrażających swoją opinię w badaniu ankietowym oraz bezpośrednia obserwacja przeprowadzona podczas badania. Również 86 % badanych rodziców uważa, że obecne warunki w szkole są odpowiednie. Niewielka część rodziców wskazuje na nieliczne braki. Według partnerów szkoły, rodziców oraz nauczycieli „mocną” stroną szkoły jest jej przyjazna lokalizacja: na uboczu, z dala od ruchliwych ulic, z otaczającym ją 4,5 hektarowym terenem, który jest zagospodarowany, zadbane, obsadzony wieloma gatunkami drzew i krzewów, dzięki czemu jest bezpieczna i bardzo pozytywnie odbierana w środowisku. Przed wejściem do szkoły znajduje się fontanna, ulubione miejsce uczniów gdzie spędzają czas podczas przerw oraz altana służąca uczniom i nauczycielom do organizowania imprez rekreacyjno-towarzyskich. Na terenie tym znajduje się również boisko szkolne z urządzeniami do uprawiania dyscyplin lekkoatletycznych i bardzo dobrymi warunkami do organizacji zajęć wychowania fizycznego i zawodów sportowych. Szkoła mieści się w nowym, przestronnym, estetycznym budynku, wyposażonym w dobre zaplecze. Obiekt ogrzewany jest przez nowoczesną kotłownię olejową. Zdaniem nauczycieli, a potwierdzają to również obserwacje placówki, większość pracowni jest bardzo dobrze wyposażona, posiada nowoczesny sprzęt dydaktyczny, komputery, rzutniki multimedialne, sprzęt RTV. Bardzo dobre wyposażenie szkoły pochodzi w dużej mierze z pozyskiwanych funduszy unijnych. Klasy są zadbane, czyste, ich wielkość odpowiada liczebności uczniów w poszczególnych klasach. W szkole są dwie sale komputerowe wyposażone w nowoczesny sprzęt, łącza internetowe oraz wiele urządzeń peryferyjnych. Biblioteka szkolna posiada bogate zasoby biblioteczne. **Bardzo mocną stroną szkoły jest pełnowymiarowa hala sportowa z boiskami do wszystkich gier zespołowych, przestronnym zapleczem sanitarnym i trybunami dla kibiców.** Z hali tej korzystają również uczniowie gimnazjum w Zagórowie. Młodzież może korzystać z bardzo dobrze wyposażonej siłowni i salki korekcyjnej. W szkole jest czysto i ładnie, na ścianach korytarzy wiszą gabloty z aktualnymi informacjami dotyczącymi bieżących spraw, aktywności uczniów, organizowanych spotkań profilaktycznych i imprez charytatywnych. W szkole znajduje się przestronna szatnia, w której panuje ład i porządek. W holu głównym znajduje się tablica upamiętniająca braci Kostaneckich, patronów szkoły. Na korytarzach w klasach znajduje się dużo zieleni, która tworzy bardzo przyjazny klimat. Teren zielony wokół szkoły jest starannie wypielęgnowany, sprzyja relaksowi w czasie przerw. Jedna osoba z grupy 16 nauczycieli zwróciła uwagę na występowanie nielicznych braków. Dyrektor szkoły i nauczyciele zwracają uwagę na brak auli, natomiast nauczyciele dodatkowo mówią o zbyt małym pomieszczeniu biblioteki i braku pomieszczenia na czytelnię, gdzie mogłoby jednorazowo przebywać więcej uczniów. Zwracają również uwagę na brak klimatyzacji w klasach i pokoju nauczycielskim, która z pewnością poprawiłaby jakość pracy i nauki. Partnerzy społeczni zwrócili uwagę, że część terenu szkoły można by w przyszłości przeznaczyć na budowę basenu dla uczniów i społeczności lokalnej. W szkole znajduje się wyposażenie wystarczające do realizowania podstawy programowej i przyjętych w szkole programów nauczania. Potwierdzeniem tej tezy jest wypowiedź dyrektora, który jest zadowolony z wyposażenia szkoły, którą kieruje. Zdaniem nauczycieli, dyrektor dwa razy do roku, w różnej formie pozyskuje informacje od wszystkich pracowników niepedagogicznych oraz nauczycieli o potrzebach, niezbędnych zakupach, oczekiwaniach nauczycieli. W miarę możliwości, szczególnie finansowych, zapotrzebowanie to zostaje realizowane poprzez nabywanie najpotrzebniejszych, ale jednocześnie nowoczesnych pomocy. Rodzice w przeprowadzonym wywiadzie określili wyposażenie szkoły jako bardzo dobre. 14/23 uczniów stwierdziło, że w szkole jest wystarczająco dużo pomocy do nauki, 8/23 uznało wyposażenie w pomoce za raczej wystarczające. Podczas bezpośredniej obserwacji zajęć dydaktycznych w pracowniach oraz szkoły stwierdzono, że wyposażenie klas w nowoczesne pomoce dydaktyczne, wielkość, przestrzeń, lokalizacja, umeblowanie i panujący w nich klimat umożliwią realizację podstawy programowej.

W dokumencie „Program Rozwoju Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych na lata 2009-2014” nie ma zapisów dotyczących Liceum Ogólnokształcącego. Znajdują się tam plany dotyczące Technikum. Jednak dyrektor szkoły stwierdza, że liceum funkcjonuje w strukturze zespołu szkół i nie ma potrzeby tworzenia oddzielnych planów dla każdej szkoły w zespole. Wszystkie plany wzbogacania warunków lokalowych i wyposażania szkoły są realizowane zgodnie z zapisami w programie rozwoju, ponieważ dotyczą także liceum. Na uwagę zasługują słowa dyrektora

mówiące o tym, że każdy w szkole odpowiedzialny jest za swój odcinek pracy. Pracownicy zarówno pedagogiczni jak i obsługi są tego świadomi, bardzo ściśle ze sobą współpracują, tworzą zgrany zespół ludzi i dobrze się ze sobą czują. Dyrektor ponadto wskazuje na bardzo dobrą współpracę samorządu gminnego i powiatowego. Dzięki tej współpracy powstała nowoczesna hala sportowa, dofinansowana dodatkowo ze środków Ministerstwa Edukacji Narodowej. Dzięki środkom specjalnym z gminy, przy pomocy posła Tadeusza Tomaszewskiego organizowane są w szkole wszystkie działania związane z profilaktyką uzależnień i promocji zdrowia. Dyrektor wymienia również inne podmioty, z którymi bardzo dobrze układa się szeroko rozumiana współpraca. Ponieważ jest to budynek stosunkowo nowy, nie wymaga wielkich nakładów na remonty. Jeżeli jednak zachodzi taka potrzeba, to w budżecie zawsze są środki na bieżące naprawy. Partnerzy szkoły i nauczyciele zwrócili uwagę na potrzebę zbudowania boiska sportowego z pełnym oprzyrządowaniem i infrastrukturą do uprawiania lekkiej atletyki (bieżnie, rzutnie), wymianę schodów, na którą są zabezpieczone środki finansowe oraz naprawę dachu, przy okazji inwestycji jaką jest budowa nowego gimnazjum w sąsiedztwie szkoły.

Zdaniem dyrektora współdziałanie dwóch samorządów (gminy i starostwa) wspomaga szkołę i zapewnia jej odpowiednie warunki lokalowe i wyposażenie. W ciągu ostatnich dwóch lat w szkole podejmowane były działania remontowe tylko w sytuacji nagłej potrzeby. W opinii rodziców, którzy brali udział w wywiadzie szkoła ma odpowiednie warunki lokalowe i wyposażenie, rodzice zawsze chętnie pomagają gdy nauczyciele czy dyrektor zwróci się z prośbą. Rodzice uważają, że szkoła się rozwija, panuje w niej bardzo dobra atmosfera, jest bezpieczna i co bardzo ważne, dzieci rozwijają tu swoje zainteresowania. Podkreślają bardzo dobrą lokalizację szkoły, co ma bardzo duży wpływ na bezpieczeństwo. Niepokój rodziców budzi jednak niewątpliwie budowany obok nowy budynek gimnazjum. Partnerzy i samorządowcy, jako przykład działania zmierzającego do wzbogacania wyposażenia w ciągu ostatnich dwóch lat, podają naprawę lamp na sali gimnastycznej z funduszy samorządu powiatowego.

Warunki lokalowe w szkole, wyposażenie i otoczenie sprzyjają realizacji podstawy programowej i przyjętych programów nauczania. Dzięki bardzo dobrej współpracy dyrektora szkoły z samorządem gminnym i powiatowym baza szkoły jest sukcesywnie udoskonalana.

Poziom spełniania wymagania: A

Wnioski z ewaluacji:

1. Pozytywny stosunek rodziców i uczniów do pracy szkoły wynika z faktu, że szkoła umożliwia nauczenie się istotnych dla nich rzeczy, zapewnia wysoki poziom bezpieczeństwa dzięki współpracy uczniów i rodziców z nauczycielami i pracownikami niepedagogicznymi.
2. Rodzice uważają, że nauczyciele promują wśród młodzieży właściwe postawy, ponieważ nie zgadzają się na nietolerancję i złe zachowanie, zachęcają do integracji, stawiają na pierwszym miejscu kulturą osobistą uczniów, dbają o odpowiedni sposób ubierania.
3. Lokalizacja szkoły oraz ścisła współpraca rodziców, nauczycieli i pracowników niepedagogicznych w oparciu o takie same, znane i stosowane zasady wpłynęły na sukces polegający na stosowaniu przez uczniów norm społecznych.
4. Angażowanie uczniów do działań o charakterze charytatywnym, patriotycznym, artystycznym wpływa na efektywność oddziaływań wychowawczych.
5. Modyfikacja oferty edukacyjnej jest zgodna z oczekiwaniami i polega na:
 - a. wzbogaceniu oferty zajęć pozalekcyjnych,
 - b. wprowadzeniu dodatkowych godzin nauki języków obcych
 - c. korzystaniu z programów edukacyjnych,
 - d. wzbogacaniu form pracy nauczycieli o zajęcia plenerowe, wycieczki tematyczne, spektakle profilaktyczne.
6. Nadzór pedagogiczny dyrektora szkoły oraz samoocena nauczycieli ukierunkowane są na częste stosowanie metod aktywizujących ucznia.
7. Systematyczna współpraca dwóch organów, gminy Zagórów i starostwa słupeckiego ma wpływ na bardzo wysoki stopień spełniania wymagania dotyczące bazy i wyposażenia szkoły.
8. Szkoła może wykorzystywać dane uzyskane ze wskaźnika Edukacyjnej Wartości Dodanej do badania możliwości i osiągnięć uczniów oraz analizy wyników egzaminów zewnętrznych.

Wymaganie	Poziom spełniania wymagania
Obszar: Efekty	
Analizuje się wyniki sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe	C
Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności	B
Uczniowie są aktywni	B
Respektowane są normy społeczne	B
Obszar: Procesy	
Szkoła lub placówka ma koncepcję pracy	B
Oferta edukacyjna umożliwia realizację podstawy programowej	C
Procesy edukacyjne mają charakter zorganizowany	C
Procesy edukacyjne są efektem współdziałania nauczycieli	B
Kształtuje się postawy uczniów	A
Prowadzone są działania służące wyrównywaniu szans edukacyjnych	C
Obszar: Środowisko	
Wykorzystywane są zasoby środowiska na rzecz wzajemnego rozwoju	A
Wykorzystywane są informacje o losach absolwentów	C
Promowana jest wartość edukacji	B
Rodzice są partnerami szkoły	B
Obszar: Zarządzanie	
Funkcjonuje współpraca w zespołach	B
Sprawowany jest wewnętrzny nadzór pedagogiczny	C
Szkoła lub placówka ma odpowiednie warunki lokalowe i wyposażenie	A

Raport sporządzili:

- Krystyna Liszewska
- Aleksander Ziobro
- Mirosława Synoradzka

Kurator Oświaty:

.....